

POWIATU IŁAWSKIEGO

życie

14 listopada 2024 roku

gazeta bezpłatna

DOBRO ZAWSZE WRACA

BIEG CHARYTATYWNY DOBRO WRACA ZBLIŻA SIĘ DUŻYMI KROKAMI. W NIEDZIELĘ 8 GRUDNIA SPOTYKAMY SIĘ, ABY POBIEC NA RZECZ NAJMŁODSZYCH Z POWIATOWYCH DOMÓW DLA DZIECI W KISIELICACH I SUSZU. **STR. 21**

Fot. Mateusz Partyga (infollawa.pl)

POWIAT

Odbyła się konferencja na temat budowy wiaduktu na DK16

21 października, odbyła się konferencja prasowa z udziałem Posła na Sejm RP Sekretarza Stanu w Ministerstwie Aktyw Państwowych Zbigniewa Ziejewskiego, Starosty Powiatu Iławskiego Bartosza Bielawskiego oraz Wójta Gminy Iława Krzysztofa Harmacińskiego. Temat konferencji: budowa wiaduktu kolejowo-drogowego na krajowej 16-tce.

• str. 2 EDUKACJA \ INWESTYCJA

Powiat Iławski ma nowoczesną, wirtualną strzelnicę!

Od roku szkolnego 2024/2025, zgodnie z nową podstawą programową przedmiotu Edukacja dla Bezpieczeństwa, zostały wprowadzone obowiązkowe zajęcia z zakresu strzelectwa. W odpowiedzi na te zmiany, Powiat Iławski zakończył właśnie prace nad utworzeniem nowoczesnej, wirtualnej strzelnicy. Pozyskał na ten cel niemal 200 tys. zł dotacji.

• str. 19 PROMOCJA ZDROWIA

Akcja Movember, czyli profilaktyka dla mężczyzn!

Listopadowa akcja Movember – czyli Międzynarodowy Miesiąc Profilaktyki Nowotworów Męskich już za nami. Szpital gościł u siebie przedstawicieli służb mundurowych, którzy stali się ambasadorami akcji: Komendanta Powiatowego Policji w Iławie, insp. Waldemara Pankowskiego, Dyrektora Zakładu Karnego, mjr. Gawła Gałdzińskiego, Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, mł. brg. Marcina Wiśniewskiego, ale także Starostę Powiatu Iławskiego, Bartosza Bielawskiego.

• str. 22-23

Konferencja dotycząca budowy wiaduktu kolejowo-drogowego na krajowej 16-tce

Fot. M. Rogatyy

Konferencja z udziałem Posta na Sejm RP, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Zbigniewa Ziejewskiego, Starosty Powiatu Iławskiego Bartosza Bielawskiego oraz Wójta Gminy Iława Krzysztofa Harmacińskiego odbyła się w poniedziałek 21 października

21 października, odbyła się konferencja prasowa z udziałem Posta na Sejm RP, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Zbigniewa Ziejewskiego, Starosty Powiatu Iławskiego Bartosza Bielawskiego oraz Wójta Gminy Iława Krzysztofa Harmacińskiego. Temat konferencji: budowa wiaduktu kolejowo-drogowego na krajowej 16-tce.

Wiceminister podczas spotkania wyraził nadzieję, że wyczekiwany wiadukt kolejowo-drogowy na DK-16 pod Iławą powstanie do 2030 roku. Poinformował także, iż dostępne są zewnętrzne środki na sfinansowanie tej inwestycji. Współpraca z wymienionymi samorządowcami, w zakresie przygotowania koncepcji dla tego przedsięwzięcia, już trwa.

Odbyły się spotkania z ministrami odpowiedzialnymi za drogi oraz kolej, m.in. z dyrektorką PKP PLK w Warszawie.

– Spotykamy się w momencie historycznym, gdyż podejmujemy decyzję wspólnie z rządem o budowie wiaduktu bezkolizyjnego

na drodze krajowej nr 16 – mówił wiceminister Zbigniew Ziejewski. – Mieszkańcy czekali na ten moment kilkanaście lat. Rząd przeznaczył na budowę bezkolizyjnych wiaduktów 861 mln zł. Te pieniądze będą podzielone na dwie transze. I tu udział samorządowców jest bardzo istotny, gdyż mogą składać oni wnioski o pozyskanie środków, do lutego 2025 r. Na pierwszą transzę przeznaczonych jest 430 m zł. Druga transza, to te same środki, ubiegać się o nie będzie można do lutego 2026 r. Mam nadzieję, że w tych okolicznościach do 2030 r. wiadukt będzie w tym miejscu wybudowany.

Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski przedstawił ważne fakty dotyczące przejazdu kolejowego na drodze nr 16, który jak się okazuje jest jednym z najbardziej problemowych w kraju.

– Spotkanie z ministrami, które odbyłem wspólnie z Wójtem Gminy Iława Krzysztofem Harmacińskim było konkretne, gdyż mówiło o źródłach finansowania tego przedsięwzięcia – mówi Bartosz Bielawski.

– To jest punkt wyjścia do dalszych działań. Pan minister Zbigniew Ziejewski zna dobrze sytuację przejazdu, natężenia ruchu, z którym tu mamy do czynienia i co dla nas najważniejsze, jest zdeterminowany w dążeniu do celu, czyli budowy wiaduktu. Kolizyjny przejazd na drodze krajowej nr 16 jest zaliczany do jednego z dziesięciu najbardziej problemowych w kraju. Ta inwestycja rozładuje korki w mieście Iława, a co za tym idzie, poprawi bezpieczeństwo podróżujących drogą nr 16. Dokonałiśmy analizy, z której wynika, iż w okresie letnim przejazd jest zamknięty przez 11 godzin na dobę, poza okresem letnim to 9,5 godziny. Co do zasadności tej inwestycji nie musimy nikogo przekonywać. Zacytuję w tym miejscu ministra Ziejewskiego: Jak nie teraz, to kiedy?

Wójt Gminy Iława Krzysztof Harmaciński przedstawił w skrócie historię planów budowy wiaduktu, która sięga 2010 r.

– W momencie, kiedy była realizowana duża inwestycja kolejowa Warszawa-Gdynia,

było wówczas dla nas niezrozumiałe, dlaczego w tym miejscu ten wiadukt nie powstał – wspomina Krzysztof Harmaciński. – Oczywiście działania były podejmowane ze strony Gminy Iława i ze strony Samorządu Powiatu Iławskiego. Nie udało się w tym okresie doprowadzić do finału tej inwestycji. Dziś chcemy temat dokończyć w sposób skuteczny. Konsultacje, które odbywały się kilkanaście lat temu, pod-

czas modernizacji linii kolejowych Warszawa-Gdynia, dotyczyły PKP Miasta Iława i z tego względu rozmowy prowadzone były wówczas z miastem. Budowa wiaduktu jest jednak sprawą niezwykle ważną także dla mieszkańców Gminy Iława. Kierowcy, którzy oczekują na przejeździe, szukają innych rozwiązań i wybierają drogi gminne i powiatowe, żeby jak najszybciej dotrzeć do celu. Są one przez to nad-

miernie użytkowane, a nie są dostosowane do takiego natężenia ruchu, z jakim mamy do czynienia na drodze krajowej nr 16.

– Będziemy bardzo mocno zabiegać, aby tę inwestycję zrealizować właśnie tutaj, dlatego że ona jest strategiczna dla rozwoju tego województwa. Liczę, że do 2030 roku wiadukt zostanie zrealizowany – zakończył Zbigniew Ziejewski.

www.powiat-ilawski.pl

Warmińsko-Mazurski
Urząd Wojewódzki
w Olsztynie

Zapraszamy do Terenowego Punktu Paszportowego

Starostwo Powiatowe w Iławie, ul. Andersa 2A,
pokój nr 11, PARTER,
tel. (89) 649-07-46, (89) 649-07-89

Godziny otwarcia
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek:

8:00 - 15:00

środa: 9:00 - 16:50

Samorządowcy uczestniczyli w uroczystości otwarcia czwartej Biogazowni w Powiecie Iławskim

Otwarto właśnie drugą w Gminie Zalewo a czwartą w Powiecie Iławskim Biogazownię. To pozytywny trend, który jest powodem do dumy, gdyż Powiat Iławski staje się liderem na Warmii i Mazurach w rozwoju zielonej energii.

Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski wspólnie z I Wicewojewodą Warmińsko-Mazurskim Mateuszem Szauerem oraz Piotrem Pietrasikiem, burmistrzem Zalewa uczestniczyli w otwarciu Biogazowni w miejscowości Półwieś w Gminie Zalewo. Odbyła się ona we wtorek 5 listopada.

Czy celem jest, aby Biogazownia była w każdej Gminie? – Oczywiście, że jest to możliwe – pod warunkiem odpowiedniej, nie budzącej konfliktów społecznych lokalizacji – zaznaczył Mateusz Szauer, I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski. – Szans i korzyści w związku z istnieniem biogazowni jest wiele. Najważniejsze to zagospodarowanie odpadów organicznych, produkcja energii elektrycznej i ciepła, wykorzystywanego m.in. do suszenia drewna, ale nie tylko. – Tego typu instalacje stanowią istotne ogniwo gospodarki w obiegu zamkniętym i kluczowy element transformacji energetycznej w Polsce która dysponuje piątym co do wielkości potencjałem biomasy do produkcji biogazu w Unii Europejskiej.

Starosta Bartosz Bielawski w imieniu Zarządu Powiatu Iławskiego złożył gratulacje oraz wyraził uznanie Prezesowi Zarządu Polskiej Grupy Biogazowej S.A. Łukaszowi Marcinowi Semeniukowi za uruchomienie kolejnej Biogazowni w regionie, uznając to za ważny krok w rozwoju zielonej energii w Polsce. Wyraził także przekonanie, że inwestycja ta przyniesie wiele korzyści zarówno mieszkańcom Powiatu Iławskiego jak i inwestorowi.

Burmistrz Zalewa Piotr Pietrasik zwrócił uwagę natomiast na korzyści, które Biogazownia może przynieść mieszkańcom, gdyż wytworzone w niej ciepło (w sposób nieszkodliwy dla człowieka i środowiska natural-

Fot. M. Rogaty

Samorządowcy: I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski Mateusz Szauer, Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski, Burmistrz Zalewa Piotr Pietrasik oraz Prezes Zarządu Polskiej Grupy Biogazowej S.A. Łukasz Marcin Semeniuk podczas otwarcia Biogazowni w Półwsi w Gminie Zalewo

nego), może być dostarczone do okolicznych gospodarstw domowych i lokalnych przedsiębiorstw.

Wszyscy goście uroczystości zostali poproszeni o założenie ubrań ochronnych, by móc zobaczyć jak działa biogazownia.

Otwarcie czwartej Biogazowni w Powiecie Iławskim było okazją, by odwiedzić gminy, w których już funkcjonują tego typu instalacje. Rozmowy z samorządowcami z Gminy Zalewo, Susz i dotyczyły także m.in. planowanych inwestycji związanych z poprawą lokalnej infrastruktury. Wojewoda i Starosta spotkali się kolejno z burmistrzem Zalewa Piotrem Pietrasikiem, z Burmistrzem Susza Marcinem Mądrym i zastępcą burmistrza Aleksandrą Dwórzniak oraz burmistrz Kisielic Beatą Lejmanowicz.

www.powiat-ilawski.pl

Symboliczne przecięcie wstęgi

**GAZETA IŁAWSKA
REDAKTOR WYDANIA**

tel. 531 607 106
Alina Laskowska

REDAKCJA

www.ilawa.wm.pl;
e-mail:
ilawa@gazetaoilsztynska.pl

Powiatowy Urząd Pracy w Iławie dofinansuje powstanie kolejnych firm

Mieszkańcy powiatu iławskiego po raz kolejny udowodnili, że drzemie w nich ogromny potencjał i pomysłowość. 25 października komisja konkursowa oceniła wnioski o dotacje na założenie własnych firm, które wpłynęły w ramach drugiego w tym roku naboru organizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Iławie. Jak informuje dyrektor urzędu, Agata Steiner-Dembińska, dzięki wsparciu finansowemu PUP, jeszcze w tym roku na terenie powiatu iławskiego powstanie kolejnych 41 nowych firm.

Zainteresowanie nabo-rem wniosków o dotacje na założenie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych było duże. Do jesiennego naboru wpłynęło 79 wniosków na łączną kwotę 3,3 miliona złotych. Komisja konkursowa, w skład której oprócz pracowników urzędu wchodzi przedstawiciele Powiatowej Rady Rynku Pracy i Starosty Powiatu Iławskiego, skrupulatnie analizowała każdy ze złożonych wniosków. W sy-

tuacji, gdy kilku kandydatów uzyskało tę samą liczbę punktów, priorytet przyznawano osobom poniżej 30 lub powyżej 55 roku życia oraz kobietom, co miało na celu wsparcie grup szczególnie istotnych dla zrównoważonego rozwoju lokalnego rynku pracy.

Dzięki przyznanym środkom już wkrótce w powiecie iławskim pojawią się nowe salony kosmetyczne, fryzjerskie i firmy budowlane.

Wsparcie uzyskały także osoby planujące produkcję mebli, prowadzenie szkoły językowej, działalność w branży reklamowej, a także specjalizujący się w projektowaniu i instalacjach wodno-kanalizacyjnych. Tak szeroki zakres branż pokazuje, że program wspierający zakładanie nowych firm wpo-

Część pracowników Działu Instrumentów Rynku Pracy, odpowiadająca za organizację naboru wniosków o dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Od lewej: Angelika Długosz, Edyta Jankowska, Dagmara Olistowska i Renata Zielińska

wiecie iławskim jest elastyczny i dostosowany do rzeczywistych potrzeb.

Kierownik Działu Instrumentów Rynku Pracy Renata Zielińska informuje, że zanim

podpisane zostaną pierwsze umowy o dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, przed przyszłymi przedsiębiorcami jeszcze etap przygotowawczy: - Osoby bezrobotne, które otrzymają dotacje, muszą jeszcze spełnić kilka warunków przed zawarciem umów, między innymi wziąć udział w szkoleniu z zakresu prawnych i podatkowych aspektów prowadzenia firmy, cyfryzacji usług i cyberbezpieczeństwa.

Otrzymanie dotacji to więc dopiero początek. Powiatowy Urząd Pracy w Iławie wspiera nowych przedsiębiorców również w dalszym rozwoju, co ma pomóc im skutecznie prowadzić działalność i budować solidne podstawy pod przyszłe sukcesy.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie Agata Steiner-Dembińska przekazała wszystkim przyszłym przedsiębiorcom serdeczne gratulacje:

- Gratulujemy Wam odwagi, życzymy sukcesów, dynamicznego rozwoju i satysfakcji z realizacji planów

biznesowych. Cieszę się, że już wkrótce rozpoczniecie działalność na terenie powiatu iławskiego.

Dla osób, które nie zakwalifikowały się do dotacji, również przewidziano wsparcie. Inkubator Technologiczny w Iławie, będący częścią urzędu pracy, pomaga w opracowaniu biznes planu, a także oferuje darmowe szkolenia, m.in. z zakresu rozwoju kompetencji cyfrowych i praktycznego zastosowania sztucznej inteligencji. Pracownicy inkubatora na bieżąco monitorują dostępne programy dotacyjne, co pozwala osobom zainteresowanym uzyskać aktualne informacje o możliwych formach wsparcia.

Kolejny nabór wniosków o dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej planowany jest na pierwszą połowę przyszłego roku. Szczegółowe informacje na ten temat będą dostępne na stronie www.ilawa.praca.gov.pl oraz w mediach społecznościowych urzędu. PUP Iława

Powiatowy Urząd Pracy w Iławie prezentuje swoje działania w Warszawie

21 października w Warszawie odbyło się ogólnopolskie spotkanie urzędów pracy, które realizują autorskie działania wspierające osoby młode na rynku pracy. Konferencja, zorganizowana przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, była okazją do wymiany doświadczeń i prezentacji efektów działań wdrażanych w całym kraju. Wśród urzędów, które przedstawiały swoje osiągnięcia, znalazł się Powiatowy Urząd Pracy w Iławie.

Od połowy 2023 roku urząd pracy w Iławie realizuje autorski „Program wsparcia zawodowego dla osób poniżej 30 roku życia w powiecie iławskim”. Celem projektu jest stworzenie kompleksowej oferty wsparcia młodych osób, które dopiero rozpoczynają swoją drogę zawodową, poprzez rozwijanie ich kompetencji, zwiększanie atrakcyjności na rynku pra-

Przedstawiciele urzędów pracy z województwa warmińsko-mazurskiego z dyrektorem Departamentu Rynku Pracy MRPIPS, Ewą Flaszyńską. Od lewej: Wojciech Hołdyński i Karolina Kondraciuk (Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi), Lucyna Krajewska (kierownik Działu usług rynku pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie), Ewa Flaszyńska i Michał Młotek (zastępca dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie)

cy i motywowanie do podejmowania zatrudnienia. Na realizację programu urząd pozyskał ponad 565 tysięcy

złotych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu pilotażowego „Czas

na młodych”, którego celem jest przetestowanie nowych pomysłów wspierających osoby młode na rynku pracy.

O szczegółach projektu Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie i pierwszych efektach jego wdrożenia opowiedział podczas spotkania w Warszawie Michał Młotek, zastępca dyrektora urzędu i jednocześnie koordynator projektu skierowanego do osób młodych. Oprócz urzędu pracy w Iławie swoje działania omówili również przedstawiciele urzędów z Leszna, Krapkowic i Miłkolewa.

Przypomnijmy, że to właśnie w ramach „Programu wsparcia dla osób do 30 roku życia w powiecie iławskim” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie powstał specjalny Punkt Doradztwa dla Młodzieży, który oferuje szeroką gamę form wsparcia dla osób młodych: od

doradztwa zawodowego i psychologicznego, przez warsztaty rozwijające kompetencje cyfrowe i przedsiębiorcze, aż po konkretne instrumenty finansowe. Największym zainteresowaniem osób młodych, które uczestniczyły do tej pory w projekcie urzędu, cieszył się system płatnych praktyk absolwenckich, który umożliwia zdobycie doświadczenia zgodnego z własnymi predyspozycjami i planami zawodowymi.

Podczas konferencji w Warszawie przedstawiono też dobre praktyki urzędu pracy w Iławie, a wśród nich między innymi stworzenie mobilnego punktu doradztwa dla młodzieży, który był obecny na najważniejszych wydarzeniach plenerowych w powiecie iławskim oraz koncepcję automatyzacji obsługi podstawowych zapytań klientów urzędu.

Najważniejszą częścią wystąpienia było jednak przedstawienie efektów realizacji projektu. Łącznie, do końca października 2024 roku, z usług Punktu doradztwa dla młodzieży skorzystało już ponad tysiąc osób. - Dzięki realizacji naszego projektu, udało nam się zmniejszyć udział osób do 30 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych - mówił podczas konferencji w Warszawie Michał Młotek. - A co najważniejsze, o 25% wzrosła w naszym powiecie liczba młodych osób podejmujących zatrudnienie.

Choć realizacja projektu skończy się w 2024 roku, wiadomo już, że Punkt doradztwa dla młodzieży będzie funkcjonować dalej. O ofercie Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie dla osób młodych przeczytać można na stronie urzędu pod adresem www.ilawa.praca.gov.pl. PUP Iława

RADNA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA W ŻYCIU POWIATU IŁAWSKIEGO

Obrady komisji budżetu i finansów sejmiku oraz miły akcent podczas sesji

24 października radna sejmiku województwa warmińsko-mazurskiego Bernadeta Hordejuk przewodniczyła obradom Komisji Budżetu i Finansów Sejmiku.

Do zaopiniowania mieliśmy cały szereg materiałów sesyjnych, w tym projekty uchwał dotyczących m.in. udzielenia pomocy finansowej gminom naszego regionu, zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Zapoznaliśmy się również z informacjami dotyczącymi Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury – relacjonuje Bernadeta Hordejuk.

Materiały przygotowywane były do sesji sejmiku, która odbyła się 29 października.

- Bardzo miłym i doniosłym jej akcentem było tego dnia uhonorowanie naszego kolegi radnego, lekarza Tadeusza Politewicza Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Odnaczenie to, nadane postanowieniem Prezydenta Polski przyznane zostało Tadeuszowi Politewiczowi

za jego działalność zawodową i społeczną na rzecz naszego regionu i państwa. Serdecznie gratuluje.

Fot. Archiwum radnej sejmiku

Najaktywniejsi wolontariusze z Powiatu Iławskiego. Oni budują mosty solidarności!

W piątek 25 października wyróżniono najaktywniejszych wolontariuszy Powiatu Iławskiego podczas 18. Konferencji na temat Ekonomii Społecznej, która odbyła się w Centrum Aktywności Lokalnej w Iławie. Organizatorem konkursu na „Najaktywniejszego Wolontariusza Powiatu Iławskiego” jest Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Realizuje ono tym samym zadania współfinansowane ze środków Powiatu Iławskiego, pn.: „Działania wspomagające technicznie, szkoleniowo, informacyjnie organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Fot. M. Rogaty

Laureat konkursu na „Najaktywniejszego Wolontariusza Powiatu Iławskiego” – Radosław Etmański (na zdjęciu w środku) na pamiątkowym zdjęciu z Jarosławem Piechotką, Członkiem Zarządu Powiatu Iławskiego oraz z zastępcą dyrektora PCPR w Iławie Joanną Mazurkiewicz

w konferencji, która przybliżyła uczestnikom i gościom idee wolontariatu i działalność organizacji pozarządowych w ogóle. Do życzeń i gratulacji dołączyło się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie (dyrektor Jolanta Rynkowska oraz zastępca dyrektora Joanna Mazurkiewicz). Dużą niespodzianką okazała się także wizyta dzieci z Domu dla Dzieci w Kisielicach, które podziękowały za coroczną organizację Biegu Dobro Wraca, przygotowały pamiątkowy upominek i wręczyły go Radosławowi Etmańskiemu. Był to bardzo wzruszający moment.

Gratulacje podczas uroczystości osobiście przyjął Radosław Etmański, natomiast Aneta Brymerska nie mogła tego dnia uczestniczyć w uroczystości.

Kim są laureaci?

Radosław Etmański – prywatnie mąż i tata, nauczyciel oraz sportowiec, biegacz – amator, maratończyk, współorganizator wielu lokalnych imprez biegowych, aktualnie radny Rady Powiatu Iławskiego. Jego działania nie tylko promują aktywność fizyczną i zdrowy styl życia, ale przede wszystkim budują

mosty solidarności i wsparcia między ludźmi. Jest inicjatorem i pomysłodawcą, wspólnie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie, mikołajkowego Biegu Charytatywnego Dobro Wraca. Jego motto to: Spełnione Marzenia nie mają ceny.

Aneta Brymerska – wraz z przyjaciółmi wymyśliła i prowadzi akcje, pod nazwą: PACZKA DLA SENIORA – w ramach której zachęca mieszkańców powiatu iławskiego do dzielenia się dobrocią kierowaną do seniorów. Od 4 lat za pośrednictwem portalu społecznościowego zaprasza się mieszkańców do przygotowania miłych podarunków, paczek dla osób starszych. Wspiera bezpłatnie, logistycznie całą akcję.

O Konferencji

Gości konferencji przywitał tego dnia Arkadiusz Jachimowicz, Prezes Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Wykład pt. „Perspektywy i możliwości rozwoju usług społecznych w regionie” wygłosiła Katarzyna Koplińska, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Olsztynie; Izabela Jurzyńska Pracowni Społecznej Elbląskiego

Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych opowiedziała o tym „Jak rozwijać współpracę samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju ekonomii społecznej?„ natomiast Magdalena Wollman, Prezes Stowarzyszenia Teraz My zaprezentowała siłę Kół Gospodyń Wiejskich

w wykładzie pt. ” MOCna-SIEĆ – efekty sieciowania Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Warmii i Mazur”. O wolontariacie i jego szczególnej roli w społeczeństwie opowiedziała gościom Anna Zimowska z Federacji FOSA w prezentacji pt. „Różne oblicza pomagania i rozwoju wolontariatu”.

red. www.powiat-ilawski.pl

8 Grudnia - Bieg Charytatywny „Dobro Wraca”

DOBRO WRACA

V CHARYTATYWNY BIEG NA TRASIE SUSZ-KISIELICE

dystans: 29 km

ZE STARTAMI POŚREDNIMI

BABIĘTY WIELKIE 21 KM
ZĄBROWO 17 KM
GAŁDOWO 13 KM
ŁĘGOWO 6 KM

8 grudnia 2024
start: godz. 9⁰⁰
DOM DZIECKA
SUSZ, ul. Iławska

ORGANIZATORZY:

Biegacze Powiatu Iławskiego
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Iławie

WSPÓLORGANIZATOR BIEGU:

Starosta Powiatu Iławskiego

KONTAKT - ZBIÓRKA PREZENTÓW:

☎ 518 474 589 – Dom dla dzieci w Kisielicach
☎ 664 768 732 – Radosław Etmański

PATRONAT HONOROWY:

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Marszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Burmistrz
Susza

Wójt Gminy
Iława

Burmistrz
Kisielic

Burmistrz
Lubawy

Burmistrz
Zalewa

To już 5 edycja tego wspaniałego wydarzenia, która niesie pomoc dla podopiecznych z domów dziecka w Kisielicach i w Suszu. Jak zawsze wszyscy uczestnicy, kibice i wolontariusze oraz zaproszeni goście przygotowują prezenty mikołajkowe. Zapewniamy świetną zabawę, ciepłe grzańce, słodkości i gorącą zupę. Nie zabraknie występów dzieci i to co najważniejsze, radości i uśmiechu na twarzach wszystkich. Głównym organizatorem są Biegacze Powiatu Iławskiego oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie współorganizowane z Iławskim Starostwem Powiatowym. Patronat honorowy objęli: Wojewoda Warmińsko Mazurski, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Burmistrzowie: Susza, Iławy, Kisielic, Lubawy, Zalewa. Start- godzina 9:00 Susz, ulica Iławska, Meta -Kisielice, ulica Szkolna .

WPARCIE DLA POWODZIAN

Jak wszyscy wiemy tegoroczna powódź utrudniła życie wielu mieszkańcom południowych rejonów Polski. Nasza pomoc dotarła do Gminy Strzeleczyki. Wsparcie w postaci osuszaczy oraz pralek do prania zostało przekazane przez Gminę Kisielice reprezentowaną przez Pana Mariana Gołembiewskiego Prezesa OSP Kisielice oraz Pana Marka Rojczyka. Serdecznie dziękujemy wszystkim darczyńcom.

WSPARCIE DLA SZKÓŁ W GMINIE KISIELICE

27 października b.r. została podpisana umowa pomiędzy Gminą Kisielice reprezentowaną przez Panią Burmistrz Beatę Lejmanowicz a Urzędem Marszałkowskim reprezentowanym przez Pana Roberta Turleja. Pozyskana kwota ze środków unijnych na projekt edukacyjny „Realizacja programów rozwojowych szkół prowadzących kształcenie ogólne w Gminie Kisielice” wynosi 836 929,19 złotych. Dzięki temu projektowi nasi uczniowie mają możliwość rozwijania dodatkowych zainteresowań, pasji, wyrównywania szans edukacyjnych. Dzięki tym funduszom szkoły pozyskują wiele

Fundusze Europejskie **Dofinansowane przez Unię Europejską**

GMINA KISIELICE
realizuje projekt „Realizacja programów rozwojowych szkół prowadzących kształcenie ogólne w gminie Kisielice”

Dofinansowanie projektu: **750 909,19 PLN**
Dofinansowanie projektu z UE: **711 389,81 PLN**

www.mapadotacji.gov.pl

pomocy dydaktycznych a uczniowie skorzystają z wyjazdów edukacyjnych. Szczególne podziękowania dla zaangażowanych w pozyskanie środków unijnych: dyrektorom szkół oraz pracownikom urzędu.

INWESTYCJE W GMINIE KISIELICE

Pomimo trudnej sytuacji finansowej gminy wykonywane są bieżące prace naprawcze i inwestycyjne. Modernizacja oświetlenia ulicznego w ramach programu ”Rozświetlamy Polskę”. 19 września została podpisana umowa na realizację zadania. Wykonawca to firma ETO System z Olsztyna, rozpoczęcie prac nastąpi z początkiem 2025 roku. Kolejne działania to remont konserwatorski ceglanej posadzki kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Łęgowie w ramach programu Polski Ład. 11 września został wyłoniony wykonawca zadania: Konsorcjum Konserwacji Zabytków z Chelmy. Wartość oferty brutto: 500 000,00 zł Polski Ład - 466.872,00 zł, 2% wkład gminy - 9.528,00 zł różnicę - 23 600 zł pokrywa Prowincja.

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie poinformował o ujęciu dwóch zadań z terenu Gminy Kisielice, które będą realizowane w ramach pierwszego etapu programu rowerowego pod nazwą: „Budowa alternatywnego układu komunikacyjnego dróg dla rowerów i urządzeń UTO w województwie warmińsko-mazurskim”. W ramach powyższych założeń planowane jest wykonanie ścieżki rowerowej rozpoczynającej się w miejscowości Goryń (od granicy z gminą Biskupiec) w stronę Kisielic przebiegająca przez torowisko do Kisielic oraz wykonanie ścieżki rowerowej w mieście Kisielice prowadzącej do drogi powiatowej nr 1283N na ulicy Sienkiewicza.. Koszt pozyskanych środków to ponad 11 milionów złotych. Pierwszym etapem prac będzie opracowanie dokumentacji projektowych. Naszym mieszkańcom zależy na ścieżce rowerowej do Prabut, to zadanie przyszłościowe, wiąże się to z uporządkowaniem dokumentacji, przekazaniem i pozyskaniem gruntów oraz funduszy. Na chwilę obecną trwają rozmowy z Nadleśnictwem w Suszu dotyczącym wspólnej współpracy by uporządkować i pozyskać teren tak, by powstała naturalna trasa.

ZACHĘCAMY DO POMOCY

Pełna miska
ZBIÓRKA KARMY DLA SCHRONISKA COZ GRUDZIAZ

Zbieramy:

- karmę suchą i mokrą dla psów i kotów
- zabawki
- koce i akcesoria dla zwierząt
- zwirek dla kotów

Miejsce zbiórki:
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Kisielicach

Organizatorzy:
Gminna Społeczna Komisja do spraw opieki nad zwierzętami. Urząd Miejski w Kisielicach.

Agata Barańska
Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Kisielicach
Telefon 798 624 705

Nie tylko pensja pójdzie w górę

Od stycznia przyszłego roku płaca minimalna będzie wynosić 4666 zł brutto, co oznacza wzrost o 366 zł.

Dzięki podwyżce osoby pracujące za najniższą krajową zarobią więcej, ale skorzystają na tym też inni.

W przyszłym roku płaca minimalna wyniesie 4666 zł brutto, czyli na rękę niemal 3511 zł. Jednocześnie wzrośnie minimalna stawka godzinowa, która od nowego roku będzie wynosić 30,50 zł; teraz jest to 28,10 zł brutto.

Dlaczego rząd podwyższył płacę aż o 366 zł, do kwoty 4666 zł, choć wcześniej zaproponował podwyżkę płacy minimalnej o 326 zł? To konsekwencja podniesienia prognozy inflacji na 2025 roku z 4,1 proc. do 5 proc. W teorii wyższa płaca ma złagodzić nieco skutki wyższych cen towarów i usług.

Wzrost minimalnego wynagrodzenia oczywiście cieszy ok. 3,6 mln osób, które, jak się szacuje, pracują za minimalne wynagrodzenie, bo zarobią niemal 250 zł więcej na rękę. Niezależnie od tego podwyżka płacy minimalnej oznacza też wzrost wpływów do budżetu państwa, bo wyższe będą składki na ubezpieczenia społeczne i PIT liczone od najniższej krajowej. A to jest kilkanaście miliardów złotych.

Kto jeszcze skorzysta?

Jednak wzrost płacy minimalnej oznacza także automatyczne podwyższenie innych świadczeń, takich jak odprawa przy zwolnieniu grupowym, która nie może jednak przekroczyć 15-krotności minimalnego wynagrodzenia, czyli 69 990 zł od 1 stycznia 2025 roku.

Wysokość najniższej krajowej wpływa też na dodatek za pracę w nocy czy wynagrodzenie za czas przestoju. Tę drugą kwestię reguluje art. 81 Kodeksu pracy, zgodnie z którym pracownikowi za czas niewykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a nastąpiły przeszkody po stronie pracodawcy, przysługuje wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszerogowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania — 60 proc. pensji.

W przyszłym roku płaca minimalna wyniesie 4666 zł brutto

W każdym przypadku wynagrodzenie to nie może być jednak niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia, czyli od 1 stycznia 2025 roku 4666 zł brutto.

Trzeba też zaznaczyć, że wysokość najniższej krajowej ma wpływ na nasze składki w pracowniczych planach kapitałowych. Jeśli ktoś zarabia mniej niż 120 proc. minimalnego wynagrodzenia (czyli od stycznia 2025 roku będzie to ok. 5,6 tys. zł), może obniżyć swoją wpłatę do PPK z 2 proc. nawet do 0,5 proc. wynagrodzenia (0,5 proc. jest minimalną wartością, może to być obniżenie np. do 1,5 proc. czy 1 proc.). Jednak pracodawca nie może obniżyć swojej wpłaty i nadal będzie dokładał 1,5 proc. Ponadto zachowamy też dopłaty od państwa.

Co się stanie, jeśli przekroczymy 120 proc. minimalnego wynagrodzenia? Wówczas wracamy do stawki 2 proc. własnej wpłaty. W przypadku konfliktów na linii pracownik

— pracodawca to pracownik, który np. doznał mobbingu, ma prawo dochodzić od pracodawcy odszkodowania wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę.

Są też minusy

Wydawać mogłoby się, że wyższa płaca minimalna

oznacza same plusy. Gdyby tak było, to ta pewnie rosłaby jak na drożdżach. Każdy kij ma dwa końce i tak też jest w przypadku podwyżki minimalnego wynagrodzenia. Jednym z głównych problemów wynikających z podwyższenia płacy minimalnej, o czym dziś decydują urzęd-

nicy, jest znaczący wzrost kosztów pracy — zwracają uwagę przedsiębiorcy.

Płaca minimalna brutto w wysokości 4666 zł oznacza stawkę netto w wysokości 3510,77 zł, składkę zdrowotną na poziomie 362,37 zł, a całkowity koszt dla pracodawcy — 5621,59 zł.

Podsumowując, pracodawcy muszą nie tylko płacić wyższe wynagrodzenia, ale również ponoszą zwiększone koszty związane z ubezpieczeniami społecznymi, składkami zdrowotnymi i innymi zobowiązaniami — wskazuje Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

Zdaniem ZPP dla wielu firm, zwłaszcza małych i średnich, taki wzrost kosztów może być zbyt dużym obciążeniem, co może prowadzić do problemów z utrzymaniem płynności finansowej, zwolnień — szczególnie wśród pracowników o niższych kwalifikacjach — a w najgorszym przypadku nawet do zamknięcia działalności.

Nie ma jasnych reguł

Ile więc powinna wynosić płaca minimalna, żeby zadowolić wszystkich? Tu nie ma jasnych regulacji. Wprawdzie jest unijna dyrektywa, do której muszą dostosować się kraje członkowskie, ale tam też nie ma sztywnych ram, ile ma wynosić minimalne wynagrodzenie. Podane są pewne wskaźniki, jak 60 proc. mediany wynagrodzeń brutto i 50 proc. przeciętnego wynagrodzenia brutto, które powinno się brać pod uwagę, określając wysokość wynagrodzenia. Chodzi o to, żeby płaca minimalna zapewniała pracownikom też godny poziom życia.

GUS zaczął wreszcie publikować dane na temat mediany wynagrodzeń. Wynika z nich, że ta w marcu w gospodarce narodowej wyniosła 6549,22 zł brutto, a przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej było na poziomie 8604,72 zł. Kierując się unijną dyrektywą, to przy medianie wynagrodzeń płaca minimalna w Polsce w marcu powinna wynosić 3929 zł brutto, a biorąc pod uwagę wysokość przeciętnego wynagrodzenia, to powinno być 4302 zł brutto. A w marcu minimalna krajowa wynosiła 4242 zł brutto, zatem nie była ani przesadnie za wysoka, ani też za niska.

AKTUALNOŚCI Z GMINY ŁAWA

INWESTYCJE DLA MIESZKAŃCÓW GMINY ŁAWA

Pod koniec 2024 roku Gmina Ława zainicjowała ważne inwestycje, które odpowiadają na kluczowe potrzeby mieszkańców. 30 września podpisano umowy z Spółdzielnią Rolniczo-Usługowo-Handlową w Ławie na zimowe utrzymanie dróg, co zapewni bezpieczeństwo ich użytkownikom. Inwestycje te stanowią kompleksowy krok w rozwoju infrastruktury gminy i jakości życia mieszkańców.

nym w Ławicach, Małykach i Pikusie. Prace, realizowane ze środków unijnych, poprawią zarządzanie wodą i ochronę przeciwpowodziową. 30 października podpisano również umowy ze Spółdzielnią Rolniczo-Usługowo-Handlową w Ławie na zimowe utrzymanie dróg, co zapewni bezpieczeństwo ich użytkownikom. Inwestycje te stanowią kompleksowy krok w rozwoju infrastruktury gminy i jakości życia mieszkańców.

SIEMIANY ŚWIĘTUJĄ SUKCES

19 października w Siemianach otwarto nowy skwerek,

stworzony dzięki inicjatywie mieszkańców. Wyposażony w ławki, drewnianą figurę rybaka oraz kwietnik z łodzi, stał się miejscem spotkań i wypoczynku. W ramach inwestycji powstały również „Ogrody Zmysłów” – przestrzeń doświadczania natury, pełna roślin miododajnych, które wspierają lokalny ekosystem. Ogród, sfinansowany częściowo z dotacji wojewódzkiej, przyciąga zarówno dzieci, jak i osoby starsze, oferując edukację i rekreację.

29 października Siemiany zdobyły V miejsce w konkursie „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś 2024”. Jury

Szkoła Podstawowa im. Twórców Literatury Dziecięcej w Ząbrowie

Zespół Szkolno - Przedszkolny w Wikielcu

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Lasecznie

Szkoła Podstawowa im. Michała Lengowskiego w Rudzianicach

doceniło ekologiczne inicjatywy i dbałość o estetykę wsi. Podczas gali w Olsztynie mieszkańcy odebrali nagrodę, podkreślając wartość wspólnej pracy. Wyróżnienie to inspirowało do dalszych działań na rzecz środowiska i piękna wsi, pokazując, że zaangażowanie społeczności przynosi wymierne efekty i może być przykładem dla innych.

STYPENDIA NAUKOWE

W Gminie Ława przyznano stypendia naukowe dla uczniów szkół podstawowych, wyróżniających się osiągnięciami w nauce. W ramach tego programu, który trwa już 20 lat, komisje stypendialne oceniają uczniów na podstawie średnich ocen, zachowania oraz sukcesów w konkursach i olimpiadach. Uroczyste wręczenie stypen-

diów odbyło się w dniach od 25 do 31 października 2024 roku. Łącznie stypendia otrzymało 95 uczniów, co jest dowodem ich ciężkiej pracy i zaangażowania. Serdecznie gratulujemy wszystkim wyróżnionym uczniom oraz ich rodzicom za osiągnięcia i wsparcie w drodze do sukcesu!

>> CIĄG DALSZY STR. 10-11

Szkoła Podstawowa w Gromotach

Szkoła Podstawowa we Franciszkowie

Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Dobrzańskiego „HUBALA” w Gałdowie

SAMORZĄDOWIEC ROKU 2024

Gmina Iława z dumą ogłasza, że Wójt Krzysztof Harmaciński został laureatem prestiżowej nagrody magazynu „VIP”. Wyróżnienie to, wręczone 25 października 2024 r. podczas Jubileuszowej Gali 20-lecia magazynu w hotelu Sheraton Grand Warsaw, honoruje osoby, instytucje i firmy, które wyróżniają się wybitnymi osiągnięciami i jakością działań. Gala przyciągnęła wiele znanych osobistości, w tym gwiazdy filmu i dziennikarzy, takich jak Krzysztof Zanussi i Daniel Olbrychski.

Nagroda dla Krzysztofa Harmacińskiego to ukoronowanie jego pracy na rzecz Gminy Iława, w której dynamicznie rozwija infrastrukturę oraz wdraża innowacyjne rozwiązania. Wójt, dzięki zaangażowaniu w poprawę jakości życia mieszkańców, zyskał uznanie w gronie liderów krajowych. Wyróżnienie to pokazuje, że działania Gminy Iława są doceniane nie tylko lokalnie, ale i w szerszym kontekście, tworząc pozytywny wizerunek regionu w Polsce i za granicą.

ZASŁUŻONY DLA GMINY IŁAWA

30 października 2024 r. podczas sesji Rady Gminy Iława tytuł „Zasłużony dla Gminy Iława” otrzymał Pan Aleksander Eugeniusz Konecki, radny gminy Iława od 1994 roku, który przez ostatnie dwie kadencje pełnił funkcję wiceprzewodniczącego. Jego trzydziestoletnia działalność samorządowa skoncentrowana była na poprawie jakości życia mieszkańców, wsparciu inwestycji w infrastrukturę, w tym remontu drogi powiatowej oraz świetlicy wiejskiej w Gałdowie. Pan Konecki angażował się w rozwój szkół, pozyskując fundusze na stroje sportowe dla uczniów. Był również aktywnym współpracownikiem Ochotniczej Straży Pożarnej, za co otrzymał liczne odznaczenia. W 2014 roku uhonorowano go Laurem Gminy, a jego wkład w lokalną społeczność został doceniony przez wiele prestiżowych wyróżnień. Tytuł „Zasłużony dla Gminy Iława” to wyraz uznania dla jego odpo-

GOK Laseczno

wiedzialności i zaangażowania w rozwój regionu.

MUZYCZNE ZADUSZKI

30 listopada 2024 roku, w Lasecznie odbyły się „Muzyczne Zaduszki” – pełne refleksji wydarzenie zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury pod kierunkiem Grażyny Piękos. Wieczór rozpoczął koncert Grasz Bandu, który zagrał utwory takie jak: „Jednego serca” Niemena i „Do kołyski” Dżemu, oddając muzyczny hołd zmarłym artystom i lokalnym działaczom kultury.

Następnie wystąpił Zbigniew Zamachowski z pianistą Romanem Hudaszkiem w programie słowno-muzycznym, pełnym humoru i poruszających interpretacji znanych utworów, zakończonym bisem artysty. Nastrój wydarzenia dopełniała wystawa „Reminiscence” Łukasza Breitenbacha, której tajemnicze obrazy wprowadzały widzów w stan zadumy. Dzięki dużemu zainteresowaniu, koncert odbył się w Sali sportowej SP Laseczno, a organizatorzy serdecznie podziękowali za gościnność.

GOK Laseczno

GOK Laseczno/GS Iława

GOK Laseczno

„PIĘKNA, WOLNA I NIEPODLEGŁA”

7 listopada 2024 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Lasecznie odbył się XIII Rejonowy Festiwal Pieśni i Piosenki Polskiej „Piękna, Wolna i Niepodległa”. W wydarzeniu wzięli udział uczniowie klas I-VIII z gminy Iława, miasta Iława i powiatu nowomiejskiego. Festiwal otworzyła dyrektor GOK Grażyna Piękos, która przekazała życzenia od wójta gminy. Wystąpił również artysta Krzysztof Kietcz. Jury, w składzie Stanisław Kożuchowski, Oktawia Laskowska i Jerzy E. Piotrowski, przyznało nagrody w trzech kategoriach wiekowych, m.in. Emilii Borkowskiej (kl. I-III), Magdalenie Dziewulskiej i Adzie Goździewskiej (kl. IV-VI). W kategorii klas VII-VIII miejsca pierwsze nie przyznano. Równoległe

odbył się konkurs plastyczny „Piękna, Wolna i Niepodległa”.

Kulminacją festiwalu był Koncert Niepodległościowy, który odbył się 11 listopada o godzinie 15:00 w sali widowiskowej GOK w Lasecznie. Gościem honorowym był Minister Aktywów Państwowych Zbigniew Ziejewski. Zgromadzonych w sali powitali: Wójt Gminy Iława Krzysztof Harmaciński, Przewodniczący Rady Gminy Iława Krzysztof Zieliński oraz Dyrektor GOK Laseczno Grażyna Piękos. Na scenie wystąpili laureaci festiwalu, a także zaproszeni artyści: Filip Plec, Domansky oraz Aga Brenzak-Guz z Pawłem Zagaczykiem.

Festiwal i koncert były wyjątkową okazją do uczczenia Święta Niepodległości w duchu patriotycznej twórczości i radosnej integracji lokalnej społeczności.

Emerytury stażowe: dalej czy bliżej?

Gdyby przepisy weszły w życie, to Polacy, mając odpowiedni staż pracy, mieliby prawo przejścia na emeryturę wcześniej, niż wynosi wiek emerytalny. No i gdyby sprawy nie utknęły w Sejmie, bo najwyraźniej emerytury stażowe to gorący kartofel.

Lewicy udało się przeformować rentę wdowią i od przyszłego roku wdowy i wdowcy będą mogli liczyć na część emerytury po zmarłym współmałżonku. Wprawdzie projekt zakładał duże wyższe świadczenia niż zapisane ostatecznie w ustawie, ale na pewno renta wdowia będzie wsparciem dla wielu owdowiałych seniorów. Czy Lewicy uda się też przepchnąć przez Sejm emerytury stażowe?

Dwa projekty na stole

Już w lutym tego roku odbyło się pierwsze czytania dwóch projektów dotyczących wprowadzenia emerytur stażowych. Jeden jest projektem obywatelskim, pod którym Solidarność zebrała 235 tys. podpisów, a który wypłynął do Sejmu 30 września 2021 r. Drugi — poselskim, który przygotowała Lewica przy udziale OPZZ, a który trafił na Wiejską 30 stycznia 2024 r. Oba zakładają podobne rozwiązanie: na emeryturę można byłoby przejść niezależnie od wieku, jeśli ma się odpowiedni staż pracy (chodzi tu zarówno o okresy składkowe, jak i nieskładkowe). I tak dla kobiet byłoby to 35 lat pracy, a dla mężczyzn — 40 lat. A emerytura stażowa nie mogłaby być niższa niż minimalne świadczenie, czyli obecnie 1780,96 zł brutto.

Posłowie odesłali oba projekty do dalszych prac w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. I zapadła cisza. Jaki więc los czeka emerytury stażowe?

— Mam nadzieję, że w końcu emerytury stażowe wejdą w życie — mówi Jarosław Szunejko, przewodniczący Rady OPZZ Województwa Warmińsko-Mazurskiego. — Tym bardziej że jest duże oczekiwanie społeczne co do wprowadzenia takiego rozwiązania, ale też jest dobry klimat w rządzie, szczególnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jeśli chodzi o wprowadzenie tego typu regulacji prawnej.

Przywilej, a nie przymus

OPZZ od lat zabiega o emerytury stażowe. Pierwszy

Pod obywatelskim projektem ustawy „Emerytura za staż” podpisało się 235 tys. osób

projekt w tej sprawie związek złożył do Sejmu już 12 lat temu. Idea jest prosta: emerytura stażowa to byłoby uprawnienie, przywilej, a nie przymus — podkreśla ją związkowcy.

— Emerytury stażowe są propozycją głównie dla osób, które z uwagi na warunki pracy, wypalenie zawodowe nie mają już siły i zdrowia, żeby dalej pracować — dodaje przewodniczący Szunejko. — Zdajemy sobie sprawę z tego, że im dłuższy staż pracy, tym wyższa emerytura, dlatego emerytury stażowe będą niższe od emerytury wypłaconej w normatywnym wieku emerytalnym, a więc 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Ale dzięki temu rozwiązaniu pracownicy nie mający już siły dalej pracować zyskaliby pewne zabezpieczenie finansowe. Dziś zostają z niczym.

Komisja pracuje

Jednak to, że temat emerytur stażowych nie przewija się w przestrzeni publicznej, nie znaczy, że nic nie dzieje się w tej sprawie. Prace nad projektami toczą się, choć wielu to tempo może nie zadowalać. Pod koniec lipca komisja zapoznana się ze stanowiskiem w tej sprawie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które przedstawił wiceminister Sebastian Gajewski.

Obecnie są procedowane dwa projekty: obywatelski i Lewicy, ale w Sejmie od trzech lat leży też projekt prezydencki przygotowany przez Andrzeja Dudę. Zakłada, że staż pracy (okresy składkowe i nieskładkowe) umożliwiający przejście na emeryturę ma wynosić 39 lat dla kobiet i 44 lata dla mężczyzn. Z pozoru projekt był mniej korzystny dla pracowników, bo zakłada dłuższy

staż, ale wydaje się, że dużo lepiej niż pozostałe zabezpiecza przyszłość finansową przyszłych emerytów. Bo trzeba pamiętać, że emerytura to świadczenie, za które przyjdzie nam żyć do końca naszych dni, i jeśli dostaniemy jakąś podwyżkę, to będzie ona wynikać tylko z corocznej waloryzacji emerytur.

Dlatego eksperci przestrzegają, że emerytury stażowe mogą okazać się pułapką dla wielu przyszłych emerytów, bo ich emerytura będzie na poziomie minimalnego świadczenia, czyli obecnie 1780,96 zł brutto, co zwiększa ryzyko ubóstwa emerytalnego, zwłaszcza wśród kobiet, które statystycznie żyją znacznie dłużej niż mężczyźni, a mogłyby przechodzić na emeryturę już w wieku 50 i więcej lat, a następnie być zmuszone przez kolejnych 20-30 lat lub dłużej utrzymać się za środki zbliżone do kwoty minimalnej emerytury.

Jakie będą koszty?

Tym, co może przekreślić sprawę emerytur stażowych, są pieniądze, bo uchwalając emerytury stażowe, trzeba też pamiętać o kosztach takiego rozwiązania dla całego systemu emerytalnego. Według autorów projektu Lewicy wejście go w życie spowoduje zwiększenie kosztów po stronie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o ok. 13 mld zł rocznie, a po stronie Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego — o ok. 1,5 mld zł.

„Należy jednak podkreślić, że rzeczywiste koszty wejścia w życie projektowanej ustawy mogą być niższe od szacowanych, ponieważ liczba osób uprawnionych do emerytury stażowej z pewnością nie będzie tożsama z liczbą osób zainteresowanych skorzystaniem z prawa do niej” — czytamy w uzasadnieniu projektu.

Według byłej prezes ZUS prof. Gertrudy Uścińskiej w przypadku projektu Solidarności nawet przy założeniu, że z tego rozwiązania skorzysta połowa uprawnionych, wygeneruje to wzrost wydatków na emerytury i zmniejszenie wpływów składkowych w łącznej wysokości ok. 87 mld zł w dziesięcioletniej perspektywie.

Z kolei, jak podał „Dziennik Gazeta Prawna”, według resortu finansów skutki finansowe proponowanych rozwiązań mogą być wyższe i wynieść nawet ok. 24 mld zł w 2025 roku, jeśli na emerytury stażowe przejdą wszyscy, którzy uzyskają takie prawo. Wprawdzie w kolejnych latach ten koszt będzie malał, to patrząc na to, co dzieje się z budżetem państwa, bardziej można się spodziewać cięcia wydatków niż ich zwiększania.

Andrzej Mielnicki

— Mam nadzieję, że w końcu emerytury stażowe wejdą w życie — mówi Jarosław Szunejko, przewodniczący Rady OPZZ Województwa Warmińsko-Mazurskiego. — Tym bardziej że jest duże oczekiwanie społeczne co do wprowadzenia takiego rozwiązania, ale też jest dobry klimat w rządzie, szczególnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jeśli chodzi o wprowadzenie tego typu regulacji prawnej.

„Czapla”, „Hotelowa” czy „Parkowy”?

O tym, gdzie spędzano czas w Iławie pół wieku temu

fol. Pivchay

Czy pół wieku to dużo? Patrząc na to, jak bardzo zmieniła się Iława w ciągu ostatnich 50 lat, można by zaryzykować stwierdzenie, że tak. Publikacje o mieście, które wydawano na przełomie lat '60 i '70 tylko utwierdzają nas w tym przekonaniu.

W 1971 roku ukazał się „Informator adresowy” dla turystów i mieszkańców, w którym znalazły się informacje o mieście. Całość podzielono na kilka działów: „Obsługa ruchu turystycznego i noclegi”, „Obsługa samochodów”, „Komunikacja”, „Obiekty kulturalne i rozrywkowe”, „Gastronomia” oraz „Administracja”.

I tak, na początku lat '70, w czasach kolonii i czasów zakładowych, w Iławie obsługą ruchu turystycznego zajmowały się Powiatowy Ośrodek Sportu, Turystyki i Wypoczynku, który mieścił się przy ulicy Kościuszki

31a. Ośrodek pośredniczył w wynajmie kwater prywatnych w Iławie i Siemianach, campingów w Makowie, Sarnówku i na Wielkiej Żuławie oraz pół namiotowych w Iławie. Organizacją i obsługą wycieczek zajmowało się z kolei Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego Oddziału PTTK, które rezydowało przy ulicy Kościuszki 23. Tam też znajdował się punkt Informacji Turystycznej. Przy ulicy Sienkiewicza 24 znajdował się Ośrodek Turystyki Wodnej PTTK. Tam można było wypożyczyć sprzęt wodny i rowery, zasięgnąć informacji w punkcie IT oraz skorzystać z miejsc noclegowych w pawilonach. W tym czasie w Iławie, przy ulicy Chodkiewicza 3, funkcjonował też lokalny oddział „Przedsiębiorstwa Turystycznego Warszawa-Olsztyn”. Pracownicy oddziału zajmowali się obsługą ruchu turystycz-

nego, wynajmem kwater prywatnych, organizacją i obsługą wycieczek. Zarządzali też plażą, dysponowali sprzętem wodnym. Z kolei przy ulicy Wojska Polskiego 14 mieścił się Fundusz Wczasów Pracowniczych. Pośredniczył on w wynajmie kwater prywatnych oraz organizacji żywienia w barze „Parkowym” przy ulicy Niepodległości 1. Jedynym w tym czasie hotel – „Hotel Miejski” – funkcjonował przy ulicy Niepodległości 4.

W tym czasie w Iławie skorzystać można było z dwóch stacji benzynowych – przy ulicy Sienkiewicza (telefon 550) i Kościuszki (telefon 523). Techniczną obsługą samochodów zajmował się warsztat przy ulicy Kościuszki 1a (telefon 412), a naprawą pojazdów warsztaty Jerzego Fojtowicza (ulica Dąbrowskiego), Tadeusza Mnicha (ulica Skłodowskiej 22) i Henryka Wekka (ulica Piekarska

6). Przystanki PKS zlokalizowano przy ulicach Bohaterów Stalingradu i Lipowej oraz przy Dworcu PKP Iława Główna, gdzie znajdował się także jedyny postój taksówek. Przy Alei Pojednania meściła się z kolei przystań Żegluga Gdańskiej. Bilety zarezerwować można było dzwoniąc pod numer telefonu 749.

W informatorze, wśród obiektów kulturalnych i rozrywkowych, wymieniono: Powiatowy Dom Kultury (ulica Kościuszki 20, tel. 893), Dom Rzemiosła (ulica Lipowa), Kino „Lenino” (ulica Niepodległości 13, tel. 871), Stadion Sportowy POSTiW (ulica Sienkiewicza), plażę (ulica Chodkiewicza) oraz kąpielisko niestrzeżone (ulica Dąbrowskiego). Z kolei wśród obiektów gastronomicznych znalazły się: restauracja „Czapla” (ulica Lipowa, tel. 724), restauracja „Hotelowa” (ulica Niepodległości 4,

tel. 897), restauracja „Kormoran” (ulica Chodkiewicza 3, tel. 677), restauracja „Dworcowa” (ulica Dworcowa 3, tel. 902), bar szybkiej obsługi „Tramp” (ulica Dąbrowskiego 1, tel. 270), bar „Parkowy” (ulica Niepodległości 1, tel. 532), bar „Jezioranka”, bar-kawiarnia (ulica Nowotki, tel. 738), bar „Karczma Mleczna” (ulica Bohaterów Stalingradu) i kawiarnia „Mara-go” (ulica Niepodległości 2, tel. 611).

Większość obiektów administracyjnych znajdowała się przy ulicy Kościuszki. Prezydium Powiatowej Rady Narodowej mieściło się przy ulicy Kościuszki 31, Miejskiej Rady Narodowej przy ulicy Kościuszki 4, Komenda Powiatowa Milicji Obywatelskiej przy ulicy Kościuszki 35. Jedynie Komisariat Kolejowy Milicji Obywatelskiej znajdował się przy ulicy Dworcowej 1.

Źródło: Internetowe Muzeum Iławy

Ze wspomnień mieszkańców Iławy wynika, że przełom lat '60 i '70 to czas największego ruchu turystycznego w mieście. Szczególną popularnością cieszył się wypoczynek na wyspie. Wiele osób wspomina istniejące na plaży przy ulicy Chodkiewicza trampolinę i przebieralnię.

SUSZ

WIADOMOŚCI Z GMINY SUSZ

SUSZ

Stowarzyszenie Galea: 3 lata Muzeum, 6 lat projektu Finckenstein

Prowadzona przez Stowarzyszenie „Galea” placówka muzealna rozpoczęła swoją działalność dokładnie 24 września 2021 r., jednak działania prowadzące do jej uruchomienia sięgają aż 2019 roku. Siedziba Muzeum znajduje się w budynku dawnej synagogi, który obecnie jest własnością Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego. Niewątpliwie największą popularnością cieszą się robiące ogromne wrażenie na odwiedzających makiety: starego miasta

w Suszu oraz Pałacu w Kamieńcu z lat jego świetności. Temu drugiemu obiektowi oraz samej miejscowości Kamieniec członkowie stowarzyszenia poświęcili w ostatnich latach bardzo dużo czasu prowadząc wieloletni projekt Finckenstein 1807. Były to zapoczątkowane w 2019 roku archeologiczne badania obozowiska gwardii cesarskiej, których ostatnia odsłona przypadła na sierpień tego roku.

Pomoc dla powodzian – podsumowanie akcji

Gmina Susz – jak wiele samorządów w kraju – również włączyła się w akcję pomocy na rzecz mieszkańców, których dotknęła wrześniowa klęska powodzi. Wtedy to, wezbrane fale rzek do-prowadziły na południu kraju do wielu podtopień i zalań, a co za tym idzie, ogromnych strat materialnych.

Reakcja była natychmiastowa. Praktycznie na drugi dzień, po tym jak kraj obiegł przekaz medialny pokazujący skalę tragedii i ludzi potrzebujących pomocy, Burmistrz Susza ogłosił rozpoczęcie zbiórki artykułów niezbędnych do normalnego funkcjonowania.

Zbierali dosłownie wszyscy! Punkt zbiórki w budynku UM Susz szybko przestał być jedynym miejscem gdzie zdeponować można było dary. Do akcji włączyły się sołectwa, szkoły, oraz harcerze, którzy swoją zbiórkę koordynowali wspólnie z Suskim Ośrodkiem Kultury. Do akcji dołączyli się również wędkarze z KW Twister w Suszu. W ciągu kilkunastu dni udało zebrać się znaczące zapasy środków higienicznych, artykułów spożywczych, wody pitnej, żywności dla zwierząt i sprzętu potrzebne-go do usuwania skutków powodzi.

Ćwiczenia Straży Pożarnej w Redakach

22 października 2024 roku na terenie Rozlewnie Gazu Płynnego „DragonGaz” w Redakach odbyły się ćwiczenia Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie połączone z ćwiczeniami Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Iławie.

W ćwiczeniach na terenie zakładu, który zakwalifikowany jest jako obiekt o wysokim ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, wykorzystano 23 pojazdy ratowniczo-gaśnicze z 12 jednostek PSP i OSP, co przełożyło się na udział 97 strażaków.

„Skarb Finckensteinów” premierowa emisja odcinka w Suszu

„Skarb Finckensteinów” – taki tytuł nosi pierwszy odcinek serii Łukasza Kazka pn. Tajemnice Ziem Odzyskanych emitowanej na kanale History Channel.

Jego premierowa emisja miała miejsce we wtorek 22 października w Suskim Ośrodku Kultury, a poprzedzona była panelem dyskusyjnym, w którym udział wzięli: Michał Młotek (Pan Michał był jedną z pierwszych osób, która dotarła na miejsce znalezienia skarbu i pomogła w jego identyfikacji), Krzysztof Kępiński, Ewelina Nadrowska (lokalni detektywi i pasjonaci historii) oraz Łukasz Kazek – prowadzący program.

„Wiedza jest jedyną rzeczą, która wzbogaca, a której NIKT nikomu nie może odebrać”

(I. Paderewski)

OTRZYMAI STYPENDIA STAROSTY

Od 2017 roku przyznawane są stypendia uzdolnionym uczniom szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Iławski. Łącznie, od 2017 roku do chwili obecnej, przyznano 1403 stypendia. W 2024 r. Starosta Powiatu Iławskiego przyznał 252 stypendia w wysokości 1000 zł. Otrzymało je 132 uczniów liceów ogólnokształcących, 119 uczniów techników oraz jeden uczeń branżowej szkoły I stopnia. Uroczyste wręczenie odbyło się w każdej ze szkół, w Dniu Edukacji Narodowej.

Szkoły odwiedzili w Dniu Edukacji Narodowej przedstawiciele samorządu Powiatu Iławskiego. W Zespole Szkół im. Bohaterów Września 1939 r. w Iławie obecny był Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski z zaproszonym gościem I Wicewojewodą Warmińsko-Mazurskim, Mateuszem Szauerem. Wicestarosta Maciej Rygielski wręczył stypendia w Zespole Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie, Członek Zarządu Powiatu Iławskiego Jarosław Piechotka w Zespole Szkół im. I. Kosmowskiej w Suszu, Członek Zarządu Powiatu Iławskiego Marcin Bednarczyk w Zespole Szkół w Lubawie, Sekretarz Powiatu Iławskiego Anna Empel w Zespole Szkół Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego w Iławie.

Gratulujemy laureatom stypendiów, a wszystkim uczniom szkół Powiatu Iławskiego życzymy sukcesów i wytrwałości w dążeniu do realizacji edukacyjnych celów.

Przypomnijmy, jakie są kryteria otrzymania stypendium naukowego przyznawanego przez Starostę Powiatu Iławskiego. Może je otrzymać uczeń, który uzyskał co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania oraz został laureatem bądź finalistą olimpiady, konkursu przedmiotowego, na szczeblu międzynarodowym, krajowym lub wojewódzkim, i uzyskał w klasyfikacji rocznej średnią ocen co najmniej 4,0 lub

W Zespole Szkół im. Bohaterów Września 1939 roku w Iławie stypendia wręczył Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski oraz zaproszony gość I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski Mateusz Szauer

uzyskał w szkole w klasyfikacji rocznej średnią ocen co najmniej 5,0.

Stypendium może być również przyznane za osiągnięcia artystyczne uczniowi, który: - uzyskał co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania oraz został laureatem, zdobywcą wyróżnienia i uczestnikiem finału międzynarodowego lub ogólnopolskiego konkursu artystycznego, - został laureatem wojewódzkiego bądź makroregionalnego konkursu artystycznego, - posiada udokumentowane sukcesy w konkursach arty-

stycznych organizowanych w regionie, województwie lub kraju.

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Iławie Stypendium otrzymało 89 uczniów liceum ogólnokształcącego: Adamowicz Julia, Bakirzyńska Karolina, Baranowicz Natalia, Bartkowska Oliwia, Bartkowski Aleksander, Chrostowska Nicol, Czenkusz Malwina, Derkowska Karolina, Dreszler Anna, Feige Amelia, Gamalska Dorota, Gamalski Mateusz, Glinka Amelia, Glinka

Maja, Gołaszewska Olga, Górnik Maja, Górnik Martyna, Grochowicka Amelia, Groszkowski Kajetan, Grzywacz Gabriela, Heyka Julia, Jeziorski Dawid, Jończak Aleksandra, Kabzińska Aleksandra, Kapica Maja, Karbowska Anna Teresa, Karbowski Szymon Karol, Kosińska Zuzanna, Kowalski Mateusz, Kozicka Milena, Kruk Aleksandra, Kulwicka Kinga, Łukwińska Amelia, Makowska Urszula, Maśka Karolina, Migdał Maciej, Nakonieczny Aleksander, Naporza Ryszard, Nastaj Pola,

Olek Aniela Izabela, Olszewska Katarzyna, Orzechowska Małgorzata, Pawlikowska Maja, Pawska Anna, Petaś Zofia, Pieluć Konrad, Pułtorak Klaudia, Radecki Kacper, Rejnowska Natalia, Rykaczewska Nicole Essowaza, Rynkowska Zuzanna, Ryszczuk Oliwia, Sadowska Maja, Skrzeczkowska Amelia, Smolarezyk Marcel, Szalkowska Nikola, Szulczewski Hubert, Szumilak Agata, Święcka Zuzanna, Tatarek Antonina, Tarka Hubert, Trzeszewska Aleksandra, Wernerowicz Wiktoria, Wiatrak Zofia,

Wieczorek Alicja, Wieczorek Joanna, Wiśniewski Sarah, Wrona Piotr, Wrzosek Agata, Wrzosek Michał, Wyrostek Aleksandra. **ABSOLWENCI:** Białobrzewska Julia, Bilicka Julia Anna, Chrobak Julia, Czolba Karolina, Góralska Anna, Gurzyńska Wiktoria, Jankowska Magdalena, Kiełoch Kaja, Kowalczyk Natalia, Kwiatkowska Aleksandra, Meller Adrianna, Michalewska Amelia, Myszkiewicz Zuzanna, Paczkowska Hanna, Ruczyński Kacper, Świątkowska Nadia, Trzcńska Anna, Trzebiatowski Filip

Zespół Szkół im. Bohaterów Września 1939 Roku w Iławie Stypendium otrzymało 64 uczniów technikum: Błasz-

kowska Pola, Mieszala Oliwia, Szczepańska Lucja, Lietz Karolina, Kotłowski Mikołaj, Tryniszewski Robert, Wnuk Wiktoria, Dańczyszyn Mateusz, Kempkowska Wiktoria, Kościjańczyk Oliwia, Szyplnik Amelia, Cyganowska Maja, Czepek Karolina, Ruczyńska Oliwia, Matyjasek Małgorzata, Bakirzyński Michał, Ankiewicz Wiktoria, Lange Oskar, Bednarski Hubert, Goska Wiktor, Czepek Paulina, Nawrot Konrad, Scheffler Zuzanna, Jedrych Kacper, Łuczkiwicz Nikola, Piotrowicz Natalia, Bigorajska Aleksandra, Krajewicz Julia, Rykaczewska Amelia, Zięba Aleksandra, Pawłyszyn Justyna, Tomaszewska Marta, Wolański Maciej, Miękis Zuzanna, Toczek Maria, Wiśniewski Wiktor, Słomiany Filip, Khuba Bartosz, Dzieńszewski Marce- li, Rząca Konrad, Pachniewski Franciszek, Maron Bogumił, Jasik Aleksander, Stępkowski Szymon, Wódkiewicz Lena. **ABSOLWENCI:** Falkowski Ksawier, Bartzak Mateusz, Słupski Zachariasz, Markuszewski Jakub, Gorzka Dominik, Słowik Filip, Krotowski Paweł, Hein Oliwier, Jackowski Maciej, Puchowski Kacper, Jarnicka Ewelina, Olszewska Sylwia, Papińczak Karolina, Rolkowska Zuzanna, Goska Julia, Krajewska Aleksandra Maria, Szymańska Martyna, Hołubowska Karolina, Lasch Oliwia.

Stypendia w imieniu Starosty Powiatu Iławskiego w Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego wręczała uczniom Anna Empel, Sekretarz Powiatu Iławskiego

Fot. Archiwum szkoły

Wicestarosta Maciej Rygielski gratulował uzyskania stypendiów młodzieży z Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie

Zespół Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie

Stypendium otrzymało 21 uczniów technikum: Gawryś Aleksandra, Ewertowska Wiktoria, Wójcik Magdalena, Bieluś Tomasz,

Siara Kornel, Duńska Kornelia, Jackiewicz Wiktoria, Ornowska Natalia, Łaskiewicz Nikola, Zdunowska Lena, Bagrowski Przemysław, Drypa Kinga, Belka Amelia, Blok

Igor, Sibon Aleksandra. **ABSOLWENCI:** Byglewska Patrycja, Maciejewska Wiktoria, Jankowska Maja, Otręba Zuzanna, Bianka, Wiejak Łukasz, Walińska Zuzanna.

Zespół Szkół w Lubawie Stypendium otrzymało 71 uczniów, w tym: 43 uczniów liceum ogólnokształcącego, 27 uczniów technikum, 1 uczeń branżowej szkoły I stopnia: Modrzewska

Martyna, Więczkowska Hanna, Burdach Filip, Kolicz Amelia, Łużyński Maciej, Maćkiewicz Oliwier, Sendlewski Oskar, Twardy Julia, Woźniak Kacper, Bednarczyk Amelia, Burdach Jan, Ługiewicz Julia, Ochocka Daria, Wiśniewska Lena, Wiśniewski Hubert, Aranowska Alicja, Gałęzka Laura, Petrikowska Dominika, Rams Milena, Senkowski Julian, Wielgoszyńska Justyna, Brodawka Marta, Kanicz Aleksandra, Mówińska Kinga, Piotrowicz Klaudia, Smogorzewska Agata, Szydłowska Wanesa, Titz Marcelina, Zalewska Julia, Jakubowska Patrycja Magdalena, Kamińska Julia, Raszkowska Kinga, Karpiński Bartosz, Modrzewska Natalia, Nowak Krzysztof, Siemiątkowski Filip, Chyrzyński Błażej, Kalinowski Karol, Kłosowska Maja, Jaroszewska Karolina, Świętkowski Jędrzej, Kamińska Zuzanna, Tyburska Róża, Zieliński Adam. **ABSOLWENCI:**

Kasprowicz Igor, Szczepański Szymon, Cherkowska Kinga, Dziegielewska Róża, Gross Nikola, Mazurowska Natalia, Ochlak Julia, Empel Aleksandra, Markuszewska Aleksandra, Szauer Anna, Ruczyński Hubert, Rydel Antoni, Ciszewska Oliwia, Gross Natalia, Józefowicz Anita Patrycja, Łupaczewska Andżelika, Nadolski Kacper, Szulwic Oliwia, Truszczyńska Dominika, Twardy Oliwia, Aleksandrowicz Emilia, Karpińska Wiktoria, Kozłowska Wiktoria, Krauzewicz Barbara, Majewska Wiktoria, Nowakowska Paulina, Raczynska Patrycja.

Zespół Szkół im. Ireny Kosmowskiej w Suszu Stypendium otrzymało 7 uczniów technikum: Koper Martyna, Tylicka Livia, Zakrzewska Klaudia, Belka Natalia Karolina. **ABSOLWENCI:** Frymer Martyna, Moskwińska Joanna, Pomarańska Natalia.

Fot. Archiwum szkoły

W Zespole Szkół w Lubawie stypendia Starosty przekazał uczniom Marcin Bednarczyk, Członek Zarządu Powiatu Iławskiego

Członek Zarządu Powiatu Iławskiego Jarosław Piechotka uhonorował uzdolnioną młodzież stypendiami naukowymi w Zespole Szkół im. Ireny Kosmowskiej w Suszu

Wyróżnienie dla Powiatu Iławskiego za właściwe przygotowanie kwalifikacji wojskowej i wzorcową współpracę

Powiat Iławski otrzymał wyróżnienie od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego i Szefa Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji Ośrodka Zamiejscowego w Olsztynie, za właściwie przygotowaną i przeprowadzoną kwalifikację wojskową, wzorową współpracę i osiągnięcie wysokiego stawiennictwa osób przed Powiatową Komisją Lekarską w Iławie. Wyróżnienie odebrał Sekretarz Powiatowej Komisji Lekarskiej w Iławie, Franciszek Jerzy Małek.

W połowie września w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie odbyła się konferencja szkoleniowo-planistyczna, zorganizowana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z Szefem Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji Ośrodka Zamiejscowego w Olsztynie. Konferencja poświęcona była podsumowaniu procesu organizacji i przebiegu tegorocznej kwalifikacji wojskowej oraz omówieniu przedsięwzięć związanych z przygotowaniem do przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2025 r. Powiat Iławski, za właściwie przy-

gotowaną i przeprowadzoną kwalifikację wojskową, wzorową współpracę i osiągnięcie wysokiego stawiennictwa osób przed Powiatową Komisją Lekarską w Iławie otrzymał wyróżnienie od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego i Szefa Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji Ośrodka Zamiejscowego w Olsztynie. Wyróżnienie odebrał Sekretarz Powiatowej Komisji Lekarskiej w Iławie, Franciszek Jerzy Małek. W Powiecie Iławskim kwalifikacja wojskowa została przeprowadzona w dniach

22 lutego – 21 marca 2024 roku. Miejscem stawiennictwa osób podlegających kwalifikacji wojskowej były pomieszczenia budynku

Fot. M. Rogatka

22 lutego – 21 marca 2024 roku. Miejscem stawiennictwa osób podlegających kwalifikacji wojskowej były pomieszczenia budynku

Starostwa Powiatowego w Iławie, ul. Gen. Wł. Andersa 2 A. Powiatowa Komisja Lekarska w Iławie w czasie trwania kwalifikacji odbyła 21 posiedzeń i wydała 455 orzeczeń, z czego uznano za: zdolnych (kat. A) – 352 osoby, czasowo niezdolnych (kat. B) – 10 osób, niezdolnych (kat. D) – 67 osób, trwale niezdolnych (kat. E) – 26 osób.

Na kwalifikację nie stało się 111 osób, w tym 26 rocznik podstawowy, 82

pozostałe roczniki, 3 kobiety, z czego 61 to obecności nieusprawiedliwione, 50 usprawiedliwione. Duża część osób, które miały obowiązek stawiennictwa przebywa poza granicami naszego kraju. Na dodatkowe badania specjalistyczne skierowano 37 osób, w tym 33 osoby rocznika podstawowego oraz 4 osoby roczniki starsze. Z badań powrócili wszyscy i zostali orzeczeni. Wydano 97 wniosków o doprowadzenie przez Policję, z czego doprowadzono 20 osób.

Quo vadis homo?, cz. II

Drugą spośród książek otrzymanych pod choinką, która wywarła na mnie duże wrażenie oraz skłoniła do głębszych refleksji jest Hipokryzja autorstwa Andrzeja G. Kruszewicza – doktora nauk weterynaryjnych, ornitologa, podróżnika, założyciela i szefa azylu dla ptaków w warszawskim ZOO, którego jest dyrektorem. A.G. Kruszewicz jest autorem 30 książek i tłumaczem ponad 20.

Hipokryzja to książka zupełnie inna od napisanych poprzednio. Jest to pozycja, do której będzie się wracać – choćby po to, by przypomnieć sobie zawarte w niej liczby, dane i procenty, bo to one są tak naprawdę najbardziej wstrząsające. Ujmując rzecz hasłowo, książka opisuje nasze relacje ze zwierzętami. Są one bardzo różne w stosunku do poszczególnych gatunków. Ze względów emocjonalnych najbliższe są nam psy i koty. Ludzie mają do nich niekiedy zupełnie irracjonalne podejście. Bywają czasem substytutami rodziny, przyjaciół i znajomych, a nader często zastępują dzieci. W różnych częściach świata ludzie trzymają w domach rozmaite zwierzęta, ale żadne nie zrobiło takiej kariery, jak te dwa gatunki.

W Polsce mamy około 6 milionów kotów. W USA natomiast, gdzie przybyły z białymi osadnikami, jest ich aż 80 – 90 milionów, a do tego co najmniej 30 milionów lub dwukrotnie więcej osobników zdziczałych, które zjadają od 1,5 do 3 miliardów ptaków rocznie. Kot domowy (*Felis domesticus*) został udomowiony około 9,5 tysięcy lat temu, ale zdziczały potrafi doskonale o siebie zadbać i szkodzić rodzimej przyrodzie. Pamiętam, że jeszcze w latach 70 – tych terenowi leśnicy mieli obowiązek odstrzeliwania włóczących się kotów i psów. Były za to nawet premie, za kota nawet większe niż za psa. Dzisiaj Służba Leśna (z wyjątkiem Straży Leśnej) nie posiada broni, a już słyszę larum różnych aktywistów nad zastrzelonym przez myśliwego włóczągą, który przez całą dobę zabija nie tylko myszy, ale również małe zające i mnóstwo ptaków. W Niemczech wypuszczenie kota z domu grozi mandatem,

Fot. Stanisław Blonkowski

Mój wyżeł, zanim odszedł (nie będę dywagował zmarł czy zdechl) codziennie rano wyprowadzał mnie na długi spacer

a walęsający się osobnik jest likwidowany przez myśliwego. W Szkocji istnieje zakaz wypuszczania kotów i bezdomnych zwierząt właściwie nie ma. Za to we Włoszech, Francji i Hiszpanii kotów co niemiara. Tymczasem zdziczały kot to nie zwierzę domowe, lecz dzikie. W schroniskach dla bezdomnych zwierząt koty funkcjonują źle, chorują i zdykują. W dużych miastach wimie dziwnie pojętego humanitaryzmu zaczęto je dokarmiać, kosztem niekiedy ponad 1 miliona zł rocznie. W efekcie razi się kolejne generacje zdziczałych drapieżników. Ich obrońcy twierdzą, że zdziczałe miejskie koty ograniczają populację szczurów, ale nakarmiony kot wcale nie ma ochoty uganiać się za szczurem, bo wbrew pozorom wcale nie jest to łatwe. Pewne efekty może przynieść sterylizacja kotek, co również kosztuje.

Brytyczyk niebieski żyje w komfortowych warunkach otoczony sympatią właścicieli, nigdy nie będzie zmuszony do polowania na ptaki

Pozbawia się je macierzyństwa – instynktu najsilniejszego zaraz po instynkcie polowania i zaspokajania głodu. Na razie ludzie nie wymyślili innego sposobu na redukcję populacji dzikich kotów, więc nadal będziemy je okaleczać w imię tak zwanego humanitaryzmu. Kot został udomowiony po to, żeby służył człowiekowi w ochronie jego zbiorów przed gryzoniami. Niektóre współczesne rasy utworzone przez człowieka tak dalece odbiegają od swojego przodka, że zupełnie zatraciły instynkt łowy – służą wyłącznie do ozdoby. Niektóre są zupełnie bezwłose, o zdeformowanych głowach lub ogonach, karłowate lub zgoła ogromne i prawie nie ruszające się. Pokazuje się je na wystawach i konkursach. Oczywiście nie są one groźne dla środowiska, bo nigdy nie wychodzą z domów.

Wilka w celu pomocy do polowania oswojono przed około 30 tysiącami lat. Obecnie istnieją psy domowe, podwórzowe, policyjne, wojskowe, celne, pociągowe, pasterskie, do pomocy niewidomym, nadal myśliwskie, lecz o różnych specjalizacjach. Yorki, mopsy i pekińczyki służyły zawsze wyłącznie do kochania. Dla dziwnie pojętego (przez nas ludzi) psiego piękna sznauce musiał mieć przycięte uszy i ogon, dog tylko uszy przycięte w trójkąt, wyżeł i doberman – ogon. Lista tych „upiększeń” jest bardzo długa. Od kilkunastu lat te zabiegi nie są w Polsce dozwolone. Mój stary wyżeł, zanim odszedł (nie będę wdawał się w polemikę, czy zdechl czy umarł), cieszył się

nietkniętym ogonem i wcale nam (to znaczy mnie i jemu) nigdy to nie przeszkadzało. W Polsce jest około 8 milionów psów (rasowych tylko 0,5 miliona), podobnie jak we Francji lub Wielkiej Brytanii (tam głównie rasowe), w Niemczech około 5 milionów, natomiast w USA – ponad 70 milionów, czyli tyle ile w całej Europie. Psy towarzyszą nam w kulturowo socjalnej ewolucji od myśliwego i koczownika do nieopuszczającego zabudowań współczesnego mieszczucha. Rozumiemy się nawzajem a psia wierność jest wręcz przysłowiowa. Jest niezwykle, że czasem wykazują cechy przypisywane wyłącznie ludziom. Tęsknią ale bywają też zazdrosne i mają „humory”. Powiedziała mi o tym moja Córeczka, która na studiach podiplomowych studiuje behawiorystykę zwierząt towarzyszących. Czy jednak zawsze wchodzimy w posiadanie psa kierując się racjonalnością. Niegdyś w Warszawie, na ul. Nowy Świat (tam pod numerem 35 mieścił się Zarząd Główny Związku Kynologicznego w Polsce) byłem świadkiem takiej oto scenki: Pewien jegomość trzymał w koszyku popiskującą, puchatą kuleczkę. Zwróciło to uwagę przechodzącej obok drobnutkiej staruszki. Starsza pani widocznie z potrzeby wygadania się opowiedziała, że jest samotna, że ta samotność bardzo jej doskwiera i z chęcią kupi tego małego szczeniaczka, żeby mogła się do kogoś

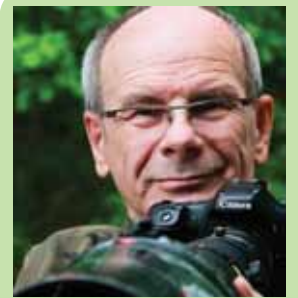

Fot. M.Gół

Chihuahua Pipi – najmniejszy pies świata. Niektórzy sądzą, że był on świętym psem Azteków

odezwać. W małym szczeniaku rozpoznałem natychmiast owczarka niemieckiego, który już po roku byłby cięższy od swojej opiekunki, będzie jadł nie mniej niż ona, a poza tym jest typem sportowca i niełatwo dotrzymać mu kroku. Chociaż psy tej rasy są oddane swojemu właścicielowi, to ten powinien być równie energiczny i chętny do współdziałania. Nie trudno sobie wyobrazić jaka przyszłość czeka takiego psa. Niestety, z psami nieodłącznie wiąże się schroniska dla bezdomnych zwierząt. Ze wszystkich krajów europejskich Polska ma najwięcej takich placówek i ich podopiecznych. Ileż razy psy po prostu wyrzucano z samochodu w lesie przed sezonem urlopowym, bo nagle stanowią kłopot. Niestety, ciągle nie wymyślono sposobu na psy kłusujące w lasach i na polach. Strzelać do nich zasadniczo nie wolno, nawet gdy się je zastanie uczujące na zamęczonych przez nie zająca czy sarnie. Zwierzęta towarzyszą nam od wielu tysięcy lat, jeśli zdecydowaliśmy się na posiadanie psa lub kota, dokonajmy wyboru rasy racjonalnie i pamiętajmy, że w sposób odpowiedzialny musimy się nim opiekować.

Oczywiście nie było moim zamiarem streszczenie tych otrzymanych pod choinkę, ze wszelkich miar interesujących książek. Warto je przeczytać choćby po to, żeby uświadomić sobie, że zanim zjemy schabowego, jakie męczarnie przechodzą zwierzęta hodowane na mięso w transporcie i w ubojniach a żywność z nich produkowana jest marnowana zanim dotrze na rynek. Jest marnowana w transporcie, sklepach, jest marnowana w naszych domach. Mimo że w wielu językach słowa związane ze świnia mają obrazliwy wydźwięk, jest to najinteligentniejsze zwierzę, jakie udomowił człowiek. Żyjące w grupie tworzą określoną hierarchię socjalną i więzi towarzyskie. Na lata zapamiętują miejsca i ludzi. Są wrażliwe i skore do zabaw, ale sprowadzono je do pojęcia wieprzowiny, której w Polsce w 2023 roku wy-

STANISŁAW BLONKOWSKI

(1947) emerytowany leśnik, od półwiecza związany z lasami Pojezierza Ławskiego. Swoje przyrodnicze fascynacje przedstawia w obrazach i fotografiach, którymi zilustrował albumy „Lasem zachwycenie – obiektywem i pędzlem Stanisława Blonkowskiego”, „Zielony skarbiec ziemi suskiej”, „Perły natury powiatu ławskiego”, „Zielony skarbiec Gminy Ława”, „Lasy ludziom, ludzie lasom”, „W krainie orlika krzykliwego – Nadleśnictwo Ormeta”, „Z pól, łąk, jezior i lasów ziemi suskiej”, „Przyroda powiatu ławskiego”, „Susz Triathlon 25 lat. W jeziorze, przez miasto, pole i las”, „Aleje i zadrzewienia Gminy Susz”, „Nadleśnictwo Susz”. Ostatnio wydane albumy autora to „Nadleśnictwo Jamy Lasy i ludzie” oraz najnowszy „Susz – stolica polskiego triathlonu” oraz „Koło Łowieckie Stotka w Moragu z siedzibą w Zalewie, 60 lat”. Jego ilustrowane fotografiami artykuły o przyrodzie są stałą pozycją aperiodyku Skarbiec suski, tygodnika Kurier regionu ławskiego, miesięcznika Życie Powiatu Ławskiego oraz Gazety Ławskiej. Wiedzę o pięknie przyrody i jej zagrożeniach przekazuje w postaci licznych pogadanek, odczytów i wykładów w przedszkolach, szkołach i uniwersytetach trzeciego wieku. Jest współzałożycielem i honorowym członkiem Stowarzyszenia Leśników Fotografików.

produkowano 1,7 mln. ton (w 2010 roku prawie 2 354 tysiące ton, czyli 2 354 000 000 kilogramów (słownie: dwa miliardy trzysta pięćdziesiąt cztery miliony kilogramów!). Liderem światowym są Chiny z roczną produkcją 55 mln. ton. W Unii Europejskiej produkuje się 22,5 mln. ton wieprzowiny i ubija rocznie ponad 180 mln. świń. Strach pomyśleć, ile z nich przez nasze marnotrawstwo oddaje życie na darmo.

C. D. N.

Stanisław Blonkowski

Powiat Iławski ma nowoczesną, wirtualną strzelnicę!

Od roku szkolnego 2024/2025, zgodnie z nową podstawą programową przedmiotu Edukacja dla Bezpieczeństwa, zostały wprowadzone obowiązkowe zajęcia z zakresu strzelectwa. W odpowiedzi na te zmiany, Powiat Iławski zakończył właśnie prace nad utworzeniem nowoczesnej, wirtualnej strzelnicy. Pozyskał na ten cel niemal 200 tys. zł dotacji.

Powiat Iławski pozyskał na ten cel środki zewnętrzne. Wirtualna strzelnica znajduje się w Zespole Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie. Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski, wspólnie z pracownikami Starostwa Powiatowego w Iławie zaangażowanymi w projekt, uczestniczył w uroczystości jej otwarcia.

Dzięki tej inicjatywie uczniowie mają możliwość zdobywania umiejętności strzeleckich w bezpiecznych, w pełni kontrolowanych warunkach, z wykorzystaniem zaawansowanych technologii symulacyjnych. Projekt ten ma na celu podniesienie standardów edukacji oraz wsparcie rozwoju kompetencji obronnych młodzieży, zgodnie z najnowszymi wytycznymi Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Nasza wirtualna strzelnica to innowacyjne narzędzie dla młodzieży, organizacji i służb, oferujące bezpieczne i realistyczne szkolenia strzeleckie w nowoczesnych warunkach. To doskonała okazja, aby doskonalić umiejętności i rozwijać swoje zdolności obronne.

Powiat Iławski zrealizował zadanie pod nazwą: Utworzenie strzelnicy wirtualnej

w ramach Konkursu „Strzelnica w powiecie 2024” zrealizowano w ramach dotacji celowej z budżetu państwa otrzymanej przez Powiat Iławski z programu Ministerstwa Obrony Narodowej „Strzelnica w Powiecie 2024”.

- Uczniowie Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja mogą już szlifować swoje umiejętności na wirtualnej strzelnicy, która została otwarta w naszej szkole - mówiła podczas uroczystości dyrektor Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie, Izabela Klonowska. - Jej powstanie było możliwe dzięki uzyskaniu przez Powiat Iławski w ramach ogłoszonego przez Ministra Obrony Narodowej konkursu „Strzelnica w powiecie 2024r.”. Strzelnica umożliwia prowadzenie zajęć jednocześnie dla czterech strzelających, z wykorzystaniem różnych rodzajów broni treningowej. Ze strzelnicy znajdującej się w sali, specjalnie wyremontowanej i zaadaptowanej na ten cel, będą mogli korzystać także uczniowie innych szkół ponadpodstawowych z Powiatu Iławskiego.

- Bardzo się cieszę, że ta inwestycja sprawnie przebiegła - podkreślił Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski. - Pamiętam, jak jeszcze niedawno pan Franciszek Jerzy Małek (emerytowany wojskowy, przedstawiciel Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Iławie) zachęcał mnie do tego, żebyśmy spróbowali pozyskać środki i stworzyć w naszej szkole w Iławie strzelnicę. To było troszeczkę ponad rok temu, kiedy pod-

Fot. M. Rogaty

jęliśmy pierwsze działania, a dzisiaj jesteśmy na otwarciu drugiej w naszym powiecie wirtualnej strzelnicy. Cieszę się, że bo jest to podwalina idąca w parze z naszymi zamierzeniami, a są one dalekosiężne. Myślimy o tym, aby w obiekcie, w którym dzisiaj jesteśmy, powstało liceum mundurowe. Strzelnica jest więc nieodzowna.

Dla kogo jest strzelnica?

Z wirtualnej strzelnicy mogą skorzystać nieodpłatnie przede wszystkim:

- Uczniowie szkół ponadpodstawowych, w tym uczniowie szkół prowadzących zajęcia z obronności
- Uczestnicy wydarzeń organizowanych przez Siły Zbrojne RP.

Nowoczesny system szkoleniowy **POJEDYNEK**

Strzelnica działa w oparciu o zaawansowany, multimedialny system szkoleniowo-treningowy **POJEDYNEK**. System ten, opracowany zarówno dla Sił Zbrojnych RP, jak i użytkowników cywilnych

oraz młodzieży szkolnej, pozwala na naukę i doskonalenie:

- bezpiecznego posługiwania się bronią,
- manualnej obsługi broni,
- celowania zużyciem różnych celowników mechanicznych,

- prowadzenia ćwiczeń w obserwacji i identyfikacji celów,
- prowadzenia celnego ognia w różnych warunkach i na różnych odległościach.

Realistyczna wirtualna przestrzeń

Szkolenie odbywa się w wirtualnej przestrzeni 3D, wyświetlanej na ekranie. System umożliwia symulację różnych warunków, takich jak zmieniająca się pora dnia, warunki oświetleniowe, czy ukształtowanie terenu. Dzięki temu każdy uczestnik może ćwiczyć w realistycznych scenariuszach, dostosowanych do indywidualnych potrzeb.

Bezpieczeństwo przede wszystkim

Strzelnica wirtualna to doskonała alternatywa dla tradycyjnej strzelnicy z bronią palną. System **POJEDYNEK** wykorzystuje bezpieczny laser klasy pierwszej, zgodny z normą PN-EN 60825-1:2014, co zostało potwierdzone badaniami w Instytucie Badawczym Wydziału Optoelektroniki Wojskowej Akademii Technicznej.

www.powiat-ilawski.pl
www.infoilawa.pl

Lokalizacja
Zespół Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie
Mierostawskiego 10
(I piętro sala 104)
14-200 Iława
Jak skorzystać ze strzelnicy?
Skontaktuj się ze szkołą:
tel. 89 644 83 58,
e-mail: sekretariat@zs-ilawa.pl
Zawrzyj porozumienie.

Ulga rehabilitacyjna dla osób z niepełnosprawnościami na zakup laptopa i telefonu

Technologia stała się integralną częścią współczesnego życia, otwierając nowe możliwości w zakresie edukacji, pracy i komunikacji. Dla osób z niepełnosprawnościami dostęp do nowoczesnych urządzeń takich, jak laptopy i telefony, może być kluczowy w pokonywaniu codziennych barier. Ulga rehabilitacyjna, która pozwala na odliczenie kosztów poniesionych na zakup tych urządzeń, jest ważnym krokiem w stronę wyrównywania szans i wspierania cyfrowej inkluzji. Przyjrzyjmy się bliżej tej inicjatywie, jej znaczeniu oraz wyzwaniom, które stoją przed jej realizacją.

Ulga rehabilitacyjna przysługuje nam na laptopa, telefon oraz smartwatch. Muszą być jednak pomocne przy funkcjonowaniu z konkretną niepełnosprawnością – np. wadą wzroku czy cukrzycą.

Możesz zatem odliczyć sobie wydatki na zakup elektroniki, która będzie dostosowana do Twoich potrzeb. Aby tak się stało, musisz zainstalować specjalne oprogramowanie lub aplikację – po to, żeby sprzęt, którego używasz, zyskał indywidualny charakter.

W najnowszych interpretacjach skarbowki potwierdzono, że koszty zakupu telefonu, baterii oraz opłat za abonament można uznać za wydatki na cele rehabilitacyjne. Ważne jest, że dotyczy to „zwykłego” telefonu, na którym zainstalowano oprogramowanie lub aplikację wspomagającą życie osoby z niepełnosprawnością.

Dzięki aplikacji telefon staje się narzędziem rehabilitacyjnym. Podam Wam konkretny przykład. Kobieta z orzeczeniem o niepełnosprawności planuje kupić telefon, tablet i smartwatch, które dzięki aplikacjom będą kompatybilne z jej aparatami słuchowymi. Dyrektor Krajowej In-

formacji Skarbowej (KIS) w interpretacji z 7 czerwca 2024 r. (nr 0112-KDIL2-1.4011.317.2024.2.KP) potwierdził, że wydatki na te urządzenia można odliczyć od dochodu w ramach ulgi rehabilitacyjnej, ponieważ mają cechy indywidualnego sprzętu ułatwiającego wykonywanie codziennych czynności życiowych.

Indywidualny charakter sprzętu

Skarbowka zgadza się na ulgę rehabilitacyjną przy zakupie laptopa, pod warunkiem że Twój sprzęt jest „indywidualizowany”. Przykładem jest męczyzna z orzeczeniem o niepełnosprawności ruchowej i dużej wadzie wzroku. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z 29 września 2023 r. (nr 0111-KDSB2-2.4011.278.2023.2.AP) potwierdził, że męczyzna ma prawo do ulgi na zakup sprzętu, który ułatwia pracę zdalną.

Weźmy jeszcze jeden przykład. Męczyzna z niepełnosprawnością narządu ruchu i dużą krótkowzrocznością pracuje zdalnie ze względu na swoje ograniczenia zdrowotne. Planuje kupić fotel ortopedyczny, komputer lub laptop o odpowiedniej specyfikacji, monitor o dużych rozdzielczościach, telefon z dużym ekranem oraz zegarek monitorujący stan zdrowia. Dyrektor KIS potwierdził, że na podstawie art. 26 ust. 7a pkt 3 ustawy o PIT, przysługuje mu ulga na zakup tych personalizowanych sprzętów, które ułatwiają mu codzienne życie i pracę zawodową.

Bez ulgi na sprzęt powszechnego użytku

Organy podatkowe słusznie pozwalają na ulgę rehabilitacyjną przy zakupie sprzętu dostosowanego do indywidualnych potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Ministerstwo Finansów podkreśla, że sprzęt musi być niezbędny do rehabilitacji, mając ścisły związek z rodzajem niepełnosprawności. Zwykle urządzenia, jak telewizor czy tablet, nie podlegają uldze, chyba że mają specjalne przystosowania.

Możemy odliczyć całość wydatków

Wydatki na zakup i naprawę osobistego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie codziennych czynności zgodnie z potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, są uznawane za wydatki nielimitowane w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT). Oznacza to, że nie ma określonego górnego limitu, jaki możesz odliczyć od dochodu. Masz prawo odjąć te wydatki od swojego dochodu w rzeczywistej wysokości, pod warunkiem, że posiadasz dokumenty potwierdzające ich poniesienie.

Dokument taki musi zawierać dane identyfikujące kupującego oraz sprzedającego, opis zakupionego towaru lub usługi oraz kwotę zapłaty.

Małgorzata Brzoza z Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie dodaje, że wysokość wydatków ustala się na podstawie dokumentów potwierdzających ich poniesienie, takich jak faktury, rachunki, dowody wpłaty czy potwierdzenia przelewu bankowego. Istotne jest, aby z dokumentów wynikały informacje o tym, kto, kiedy, komu, ile oraz za co dokonano płatności. Nie ma znaczenia, czy wydatek został poniesiony w kraju czy za granicą. W przypadku przeliczenia wydatków w walucie obcej na polskie złote, stosuje się średni kurs Narodowego Banku

Polskiego z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania płatności.

Technologia jako narzędzie wsparcia

Dla wielu z nas – osób z niepełnosprawnościami technologia to coś więcej niż tylko ułatwienie życia. To sposób na integrację społeczną i zawodową. Laptop wyposażony w odpowiednio oprogramowanie może służyć jako narzędzie do nauki, pracy zdalnej, a także komunikacji z rodziną, przyjaciółmi i specjalistami medycznymi. Telefon z dostępem do Internetu umożliwia szybki kontakt z lekarzem, zakup potrzebnych produktów, a także uczestnictwo w życiu społeczności online.

Znaczenie ulgi rehabilitacyjnej

Ulga rehabilitacyjna na zakup laptopa i telefonu ma na celu zmniejszenie finansowego obciążenia, jakie niesie ze sobą konieczność zakupu tych urządzeń. Jest to szczególnie istotne w kontekście osób z niepełnosprawnościami, które często mają ograniczone możliwości zarobkowania i dodatkowe wydatki związane z leczeniem i rehabilitacją. Dzięki tej uldze technologia staje się bardziej dostępna, co z kolei przyczynia się do większej niezależności i lepszej jakości życia tych osób.

Procedury i świadomość

Aby ulga rehabilitacyjna mogła spełniać swoją rolę, kluczowe jest zwiększenie świadomości na jej temat oraz uproszczenie procedur związanych z jej uzyskaniem. Często osoby najbardziej potrzebujące wsparcia nie są świadome przysługujących im ulg lub zniechęcają się złożonością procesów admi-

nistracyjnych. Dlatego niezbędne jest, aby informacje na temat ulg były łatwo dostępne i jasno przedstawione, a procedury przejrzyste i nieskomplikowane.

Edukacja i wsparcie techniczne

Sam zakup laptopa czy telefonu to dopiero początek. Aby osoby z niepełnosprawnościami mogły w pełni korzystać z możliwości, jakie oferuje technologia, konieczne jest wsparcie edukacyjne i techniczne. Programy szkoleniowe, które nauczą obsługi urządzeń i oprogramowania, a także serwisy wsparcia technicznego, mogą znacznie zwiększyć efektywność wykorzystania tych narzędzi. Organizacje pozarządowe, instytucje edukacyjne oraz sektor prywatny mogą odegrać tutaj kluczową rolę, oferując odpowiednie programy i usługi.

Może dotyczyć to chociażby edukacji zdalnej. Dzięki laptopowi z dostępem do Internetu, jako osoby z niepełnosprawnościami, możemy uczestniczyć w kursach online, zdobywać nowe umiejętności i kwalifikacje, które mogą przyczynić się do zwiększenia naszych szans na rynku pracy.

Swoje gigantyczne znaczenie ma tutaj także praca zdalna. Staje się ona coraz bardziej popularna, a dla nas – osób z niepełnosprawnościami może być to idealne rozwiązanie, które pozwala na wykonywanie obowiązków zawodowych z domu, bez konieczności pokonywania barier architektonicznych i transportowych.

Ważna jest też telemedycyna. Telefon z dostępem do Internetu umożliwia korzystanie z usług telemedycznych, co jest szczególnie ważne dla osób z ograniczoną mobilnością. Możliwość konsultacji z lekarzem online oszczędza czas i pozwala na szybsze uzyskanie niezbędnej pomocy medycznej.

Rola państwa i społeczeństwa

Ulga rehabilitacyjna na zakup laptopa i telefonu to krok w dobrym kierunku, ale nie jest to wystarczające

rozwiązanie. Konieczne jest kontynuowanie działań na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami. Społeczeństwo jako całość musi angażować się w te działania, promując inkluzywność i równość. Kampanie informacyjne, edukacyjne oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi mogą przyczynić się do zmniejszenia barier i zwiększenia świadomości na temat potrzeb i praw osób z niepełnosprawnościami.

Jednym z głównych wyzwań jest dotarcie do wszystkich osób uprawnionych do skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej. W tym celu niezbędne jest stworzenie systemu, który będzie prosty, przejrzysty i dostępny dla każdego. Ponadto, konieczne jest monitorowanie i ocena efektywności wprowadzonej ulgi, aby móc wprowadzać ewentualne korekty i ulepszenia.

W przyszłości warto rozważyć rozszerzenie zakresu ulg rehabilitacyjnych na inne niezbędne urządzenia i usługi, które mogą wspierać osoby z niepełnosprawnościami w codziennym życiu. Technologie rozwijają się w szybkim tempie, a nowe rozwiązania mogą otwierać kolejne drzwi do integracji społecznej i zawodowej.

Ulga rehabilitacyjna na zakup laptopa i telefonu dla osób z niepełnosprawnościami to krok w stronę cyfrowego włączenia i równości. Jest to inicjatywa, która może znacząco poprawić jakość życia wielu osób, dając nam narzędzia do edukacji, pracy i komunikacji. Aby była skuteczna, niezbędne jest szerokie wsparcie informacyjne, edukacyjne i techniczne, a także uproszczenie procedur administracyjnych. Tylko wtedy technologia będzie mogła pełnić dla nas swoją rolę jako narzędzie integracji i wsparcia.

Zgadzać się ze mną? Czy do tej pory korzystaliście z ulgi rehabilitacyjnej i jak to wyglądało u Was w praktyce? Jak zawsze, z autentycznym zainteresowaniem czekam na Wasze maile – w tej i każdej innej sprawie.

Zapraszamy na Bieg Charytatywny DOBRO WRACA. Przez sport do serca

Bieg Charytatywny DOBRO WRACA zbliża się dużymi krokami. Już 8 grudnia spotykamy się, by pobiec na rzecz najmłodszych z Domu dla Dzieci w Kisielicach i Suszu. Organizatorem biegu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie oraz Biegacze Powiatu Iławskiego. Mito nam poinformować, że współorganizatorem tego wydarzenia jest od tego roku także samorząd Powiatu Iławskiego.

Już po raz piąty organizowany jest bieg charytatywny, który wspiera dzieci z pieczy zastępczej z terenu powiatu iławskiego, a w szczególności na rzecz wychowanków Domu dla Dzieci w Kisielicach oraz Domu dla Dzieci w Suszu.

Podczas biegu „Dobro Wraca”, który odbywa się zawsze przed świętami Bożego Narodzenia, zbierane są dary/prezenty dla dzieci z domów dziecka. Termin oczywiście nie jest przypadkowy, upominki mają być świątecznymi prezentami.

Fot. Organizator

Zbiórka darów dla dzieci

W piątek (6 grudnia) i sobotę (7 grudnia) przed biegiem, w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie (ul. Andersa 3a) czynny będzie punkt zbiórki prezentów, które następnie zostaną przewiezione

Na mecie ubiegłorocznego Biegu Charytatywnego DOBRO WRACA

na metę biegu, by trafić do dzieci.

Zbiórka prowadzona będzie wpiątek 6 grudnia, w godzinach 15:00-18:00, w sobotę 7 grudnia, w godzinach 9:00-12:00. W tych dniach będzie można także odebrać pakiet startowy.

Trasa i informacje o startach

Całkowita trasa tegorocznego biegu to 29 km, jednak zgodnie z tradycją będzie można pobiec na krótszym dystansie stanowiącym odcinek trasy.

Trasa SŪSZ – KISIELICE; Dystans: 29 km

START biegu odbędzie się przy Domu dla Dzieci w Suszu (ul. Iławska). Start godz. 9:00. Organizator informuje, iż wyjazd z Iławy do Susza zaplanowano na godz. 7:30, z parkingu przy basenie (Iława, ul. Biskupska 2).

STARTY pośrednie:
Babięty Wielkie: 21 km
Ząbrowo: 17 km
Gałdowo: 13 km
Lęgowo: 6 km

Pakiety startowe będą także do odbioru w miejscu startów, w zależności od tego z jakiego miejsca zamierzamy biec, tj. w Suszu, w Babiętach Wielkich, Ząbrowie, Gałdowie lub Lęgowie.

Red. www.powiat-ilawski.pl

PCPR prowadzi rekrutację uczestników do projektu: „Wsparcie pieczy zastępczej w Powiecie Iławskim”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie prowadzi rekrutację uczestników do projektu: „Wsparcie pieczy zastępczej w Powiecie Iławskim”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021 – 2027. Termin składania dokumentów upływa dnia 30 listopada 2024 r.

Cel projektu: „Promocja i wsparcie pieczy zastępczej oraz usamodzielnianych wychowanków z terenu powiatu iławskiego poprzez realizację Indywi-

dualnej Ścieżki wsparcia opartej na szczegółowej diagnozie potrzeb dla 375 osób

(129 wychowanków pieczy zastępczej, 64 usamodzielnianych wychowanków, 75

rodziców zastępczych i 100 kandydatów na rodziny zastępcze) oraz szkolenia dla 7 pracowników PCPR z obszaru pieczy zastępczej w okresie 01.09.2024-31.08.2028”.

W okresie trwania projektu planuje się przeprowadzenie rekrutacji cztery razy (raz na dany nabór). Projekt jest realizowany od 1 września 2024 r. do 31 sierpnia 2028 r.

W projekcie udział mogą wziąć mieszkańcy Powiatu Iławskiego, tj.:

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, Usamodzielniani wychowankowie,

Rodzice zastępczy, Kandydaci na rodziców zastępczych.

Szczegółowy zakres wsparcia oraz warunki zgłoszenia do udziału w projekcie są dostępne w Regulaminie rekrutacji i uczestnictwa, we wzorze Umowy, a także u Pracowników PCPR.

Udział w projekcie jest bezpłatny.

W przypadku chęci wzięcia udziału w projekcie ZAPRASZAMY do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie, ul. Andersa 3A oraz do kontaktu tel.: 89 649 04 50 i przez e-mail: sekretariat@pcprilawa.pl.

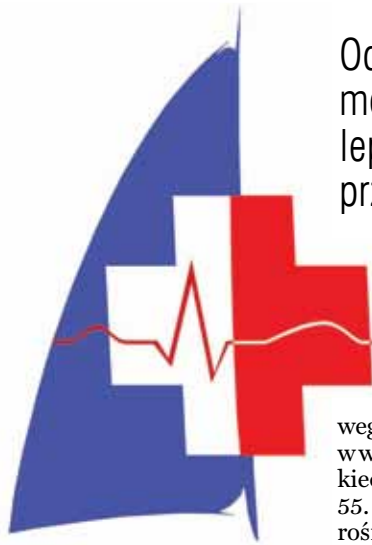
Termin składania dokumentów upływa dnia 30 listopada 2024 r.

Fundusze Europejskie

Dofinansowane przez Unię Europejską

**Powiatowy Szpital
im. Władysława Biegańskiego
w Iławie**

Od 2003 r. ruch Movember podnosi świadomość społeczną na temat raka jąder i prostaty. Wspólnym motywem łączącym wszystkie rodzaje nowotworów jest to, że wczesne wykrycie zwykle prowadzi do lepszych wyników. Ponieważ rak często nie daje żadnych objawów we wczesnych stadiach, badania przesiewowe w kierunku raka są integralną częścią rutynowych wizyt w podstawowej opiece zdrowotnej.

Regularne samobadanie jąder jest niezwykle ważne. Każdy mężczyzna powinien wykonywać je raz w miesiącu. To szybki sposób na zauważenie ewentualnych zmian. Wczesne wykrycie nieprawidłowości znacząco zwiększa szanse na skuteczne leczenie. Ważne są także regularne wizyty u urologa, szczególnie po przekroczeniu 50. roku życia, gdyż pozwalają na wczesne wykrycie raka prostaty i jego skuteczne wyleczenie. Natomiast badanie krwi na PSA może pomóc wykryciu problemów z prostatą na wczesnym etapie.

Dane z Krajowego Rejestru Nowotworów i Narodowego Instytutu Onkologii pokazują, iż w Polsce w 2020 roku ponad 72 tys. mężczyzn zachorowało na nowotwory złośliwe. Statystyczny mężczyzna unika lekarza, zgłasza się do niego dopiero wtedy, gdy coś boli i zapomina o regularnych badaniach profilaktycznych. Powodem jest m.in. to, że panowie boją się wykrycia nowotworu lub innej poważnej choroby (36 proc. mężczyzn), ale także wstydu i skrepowania, które łączą się z badaniem urologicznym (33 proc. mężczyzn). Tymczasem wśród chorób nowotworowych występujących u mężczyzn, aż 1/4 wszystkich to nowotwory układu moczowo-płciowego.

wego. Jedynie 1/3 mężczyzn w wieku powyżej 35 lat była kiedykolwiek u urologa. Po 55. roku życia ten odsetek rośnie, ale nadal 61 proc. panów deklaruje, że nigdy nie było u tego specjalisty.

Z raportu „Nowotwory złośliwe w Polsce” z 2021 roku wynika, że średnio 48 mężczyzn każdego dnia dowiaduje się, że ma raka prostaty. Ten nowotwór stanowi już ok. 20 proc. rozpoznanych nowotworów złośliwych, co oznacza, iż co piąty mężczyzna zmagający się z chorobą onkologiczną ma raka prostaty. Rak prostaty zajmuje 3. miejsce wśród zgonów z powodu nowotworów złośliwych u mężczyzn. Z kolei rak jąder jest najczęściej występującym nowotworem u mężczyzn poniżej 40 roku życia, ale wcześniej wykryty – daje ogromne szanse na wyleczenie.

Movember — o co chodzi?

Wszystko zaczęło się w 2003 roku w Australii, kiedy dwóch przyjaciół, Travis Garone i Luke Slattey, rzucili wyzwanie swoim przyjaciołom w konkursie, by zobaczyć, kto zapuści najdłuższe wąsy w ciągu 30 dni listopada. Swoje zawody nazwali nieco prowokacyjnie: „Czy jesteś wystarczająco męski, aby zostać moim przyjacielem?”

Trzydziestu ich przyjaciół podjęło wyzwanie, każdy z nich zapłacił 10 dolarów wpisowego i zapoczątkowa-

ło nieco staromodny trend zapuszczania wąsów. Kto wygrał? To nie ma znaczenia, ponieważ nie o to chodziło. Zebrane pieniądze przekazano fundacji badawczej na rzecz raka prostaty.

Po tym, jak grupa przyjaciół w Australii założyła się, że zapuści najdłuższe wąsy, stały się one symbolem kampanii społecznej mającej na celu ochronę mężczyzn przed jednym z najniebezpieczniejszych nowotworów — rakiem jąder i prostaty. Chodzi o to, by przekonać mężczyzn do poddania się badaniom przesiewowym. Zaledwie rok później dołączyli do nich mężczyźni z Hiszpanii i Wielkiej Brytanii, a następnie z innych krajów. Dzisiaj, w ramach kampanii, niemal na całym świecie mężczyźni zapuszczają wąsy w listopadzie, namawiając swoich znajomych, by poddali się badaniom przesiewowym. Ruch rozprzestrzenił się tak szeroko, że biorą w nim udział nawet celebryci i sportowcy — np. zawodnicy angielskiej Premier League, w tym Michael Owen, zdobywca Złotej Piłki z 2001 roku.

Movember w Polsce

Movember w Polsce ma swoje korzenie w... Wielkiej Brytanii. To właśnie tam znajduje się europejska siedziba Fundacji Movember. To dzięki niej Polacy mieszkający w Wielkiej Brytanii zainteresowali się tym ruchem. W 2014 roku dzięki Fundacji Kapitana Światelko odbyły się pierwsze spotkania edukacyjne w naszym kraju. W 2016 roku w ramach akcji Movember po raz pierwszy w całej Polsce zaferowano bezpłatne badania USG dla mężczyzn. Efekt? Skorzystało z nich 1300 mężczyzn, z czego u 16 zdiagnozowano raka jąder, a u 30 inne choroby. Gdyby nie Movember, u tych 16 mężczyzn prawdopodobnie zdiagnozowano by raka dużo później, być może za późno, by z nim walczyć.

Szpital Powiatowy w Iławie zorganizował spotkanie inau-

Akcja Movember, czyli listopad miesiącem męskiego zdrowia

gurujące akcję Movember, mającą na celu właśnie szerzenie świadomości na temat profilaktyki nowotworowej u mężczyzn, zwłaszcza w zakresie raka prostaty i raka jąder. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele służb mundurowych, którzy jako lokalni ambasadorzy Movember promują regularne badania i zachęcają mężczyzn do dbania o swoje zdrowie. Na zaproszenie szpitala odpowiedzieli: Komendant Powiatowej Policji w Iławie insp. Waldemar Pankowski, Dyrektor Zakładu Karnego mjr Gawel Galdziński, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej mł.

bryg. Marcin Wiśniewski oraz Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski. W wydarzeniu wzięli udział również lek. Michał Bielski, specjalista urolog, oraz Andrzej Fedus, kierownik laboratorium diagnostycznego Szpitala Powiatowego w Iławie, którzy omówili kwestie profilaktyki nowotworowej i znaczenie badań w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów.

— Listopad to miesiąc, w którym chcemy zająć się zdrowiem mężczyzn. Bardzo wam dziękuję za to, że kolejny raz chcecie być twarzą tej akcji jako służby mundurowe. Muszę wam powiedzieć,

że efekt akcji z ubiegłego roku był bardzo pozytywny. Z doświadczenia wiem, że on będzie coraz bardziej się rozkręcał i naprawdę bardzo dobrze, że chcecie wspierać szpital, pacjentów, profilaktykę, bo profilaktyka w tym wszystkim jest najważniejsza. Szybkie wykrycie nowotworu daje gwarancję jego wyleczenia. Bardzo dziękuję, że pan starosta też chce być twarzą akcji i uczestniczy już trzeci raz. Na początku była to skromna akcja, to był listopad 2022 roku w gabinecie dzisiejszej nocnej i świątecznej opieki — mówił Jacek Zachariasz, dyrektor Szpitala Powiatowego w Iławie.

— Chciałbym bardzo przede wszystkim podziękować panu dyrektorowi za inicjatywę. Po miesiącu październiku, kiedy dbaliśmy o zdrowie kobiet, przychodzi listopad, kiedy promujemy badania mężczyzn. Profilaktyka jest tą częścią medycyny, która odgrywa potężną rolę i tak jak pan dyrektor powiedział, szybka diagnoza pozwala na stuprocentowe wyleczenie i poradzenie sobie z nowotworem. Dziękuję wszystkim państwu za odzew. Cieszę się, że służby mundurowe tak aktywnie włączyły się w promowanie akcji profilaktycznej. Liczę na to, że tych akcji będzie coraz więcej, bo myślę, że to jest przyszłość medycyny — mówił Bartosz Bielawski, starosta powiatu iławskiego.

— Cieszę się, że ta wspaniała akcja, którą pan dyrektor

zapoczątkował jest kontynuowana. Jeżeli ktoś po 45 roku życia jeszcze nie miał takiego badania wykonane, to zachęcam do wykonania, a później jeżeli są jakieś nieprawidłowości zapraszamy do naszych gabinetów lekarskich. Mamy coraz większą dostępność lekarzy specjalistów w iławskim szpitalu, zapraszam i proszę o wykonywanie badań. Apeluję do młodych mężczyzn, żeby zwracali uwagę na zmiany, które mogą wystąpić w jądrach. Proszę, żeby nie wstydzić się zgłosić się do gabinetu, na pewno pomoc zostanie udzielona — mówił ek. Michał Bielski, specjalista urolog.

— Według różnych źródeł, badanie laboratoryjne jest źródłem 60-70% informacji o pacjencie. Jest to najtańszy i najprostszy sposób diagnozowania, leczenia, profilaktyki i kontroli pacjenta.

Badanie nie zastąpi badań obrazowych tomografu, rezonansu czy biopsji, ale nie ma prostszego, tańszego sposobu uzupełnienia leczenia, diagnozowania pacjenta i profilaktyki jako takiej. Jeśli chodzi o profilaktykę mamy jeszcze do końca roku program 40+, raczej nie będzie on przedłużony, więc jeśli ktoś nie korzystał to zapraszamy. A do końca listopada wszyscy pacjenci, którzy zgłoszą się do laboratorium na badanie PSA, wykonają je w specjalnej cenie — zachęcał Andrzej Fedus, kierownik laboratorium diagnostycznego Szpitala Powiatowego w Iławie.

Jak sprawdzić jądra

Delikatnie przetocz jedno jądro między palcami i kciukami obu rąk. Sprawdź i pocuj zmiany w rozmiarze, kształcie lub konsystencji jąder. Sprawdź, czy nie ma twardych guzków, zaokrąglonych guzków. Zrób to samo z drugim jądrem. Ważne jest, by jądra sprawdzać regularnie — dobrym pomysłem jest sprawdzanie ich zawsze pod prysznicem. 18% mężczyzn nie jest pewnych, czy prawidłowo sprawdza jądra, więc nie wstydź się — jeśli nie jesteś pewien, porozmawiaj ze swoim lekarzem rodzinnym.

Objawy raka jądra

Przed wszystkim bezbolesny obrzęk lub guzek w jądrze, ale też zwiększona twardość jądra. Niepokój powinien się wzmoczyć, gdy jedno jądro wygląda inaczej niż drugie, gdy w jądrach lub mosznie pojawia się tępy lub ostry ból, który może pojawiać się i zanikać. Niepokoić może też uczucie ciężkości w mosznie. A jeśli jądra lub moszna wydają się inne, natychmiast porozmawiaj ze swoim lekarzem rodzinnym!

65 LAT
Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie
1959 - 2024

**Do końca listopada
cena badania PSA
w Laboratorium Diagnostycznym
tylko 25 zł**

MOVEMBER 2024
**MĘCZYZNO PRZEBADAJ SIĘ
I UDOWODNIJ SWOJĄ MĘSKOŚĆ!**

Sezon grzewczy. Czy znowu odczujemy „czyste powietrze”?

Zanieczyszczenia, które zaturują powietrze i środowisko, a tym samym środowisko, w którym żyjemy, to w dużej mierze wina działalności człowieka. Szczególnie jesienią i zimą warto zastanowić się nad tym, jak zanieczyszczenie powietrza wpływa na nasze zdrowie i życie. Nielatwo jest zrezygnować z przyzwyczajeń, które sprawiają, że codzienność staje się łatwiejsza. Częste korzystanie z samochodu, używanie jednorazowych opakowań z plastiku, brak segregacji śmieci i oczywiście palenie w piecach nieodpowiednim paliwem a co gorsza odpadami. To tylko niektóre z małych grzeszków, jakie popełnia większość z nas, nie zdając sobie sprawy z tego, że niosą one za sobą oplakane skutki.

Źródła zanieczyszczenia jest kilka

Skąd biorą się te zabójcze dla naszego zdrowia zanieczyszczenia powietrza? Na-

leży pamiętać, że źródeł jest kilka. Jak wskazują wyniki ocen rocznych, przeprowadzanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska za fatalny stan powietrza w Polsce odpowiedzialna jest przede wszystkim tzw. niska emisja, pochodząca z sektora bytowo-komunalnego i transportu. Wśród innych źródeł wymieniana się również przemysł, energetykę opartą na spalaniu węgla i rolnictwo. Niska emisja, oparta na spalaniu węgla i drewna w domowych instalacjach grzewczych oraz paliw ciekłych ze wzmożonego ruchu samochodowego jest źródłem wielu zanieczyszczeń powietrza, m.in. pyłów PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu. Przyczyną emisji tych zanieczyszczeń jest spalanie paliw grzewczych złej jakości (głównie słabej jakości węgla) oraz odpadów, a także używanie niesprawnych i przestarzałych instalacji grzewczych. Duże ilości zanieczyszczeń powietrza, wprowadzanych z niskich

kominów w miejscach zwartej zabudowy mieszkalnej, w przypadku współwystępowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, takich jak duża wilgotność powietrza i brak wiatru prowadzi do powstawania zjawiska smogu.

Niewidzialny, ale groźny zabójca

Zanieczyszczenie powietrza jest „niewidzialnym zabójcą”. Jak podaje Europejska Agencja Środowiska w 2021 roku w UE pyły zawieszane PM2.5 odpowiedzialne były za 253 000 zgonów (głównie choroby serca), natomiast tlenki azotu, wytwarzane głównie w silnikach spalinowych to przyczyna 52 000 zgonów. W Polsce zanieczyszczenie powietrza zabija ponad 40 tysięcy osób rocznie. Dotychczasowe europejskie normy jakości powietrza przyjęto dwadzieścia lat temu. Od tego czasu pojawiły się tysiące nowych badań mówiących o negatywnym wpływie zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie. Świat nauki

jest zgodny: bezpieczne do oddechania jest jedynie powietrze bez zanieczyszczeń, a jeśli już to ich poziom powinien być jak najniższy. Opierając się na tych badaniach Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) opublikowała w 2021 r. nowe rekomendacje, które okazały się dużo bardziej restrykcyjne od przepisów obowiązujących w UE. Kilka lat temu Komisja Europejska rozpoczęła prace nad wdrożeniem nowych norm biorąc pod uwagę rekomendacje WHO. 14 października 2024 r. przyjęto nowe unijne normy jakości powietrza (obowiązujące od 2030 r.), które wpraw-

dzie nie spełniają jeszcze tych rekomendacji, ale są dużo bardziej wymagające od dotychczasowych. Zmiana oznacza m.in. obniżenie dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń w powietrzu: pyły PM2,5 średniorocznie z 20 µg/3 do 10 µg/3, PM10 z 40 na 20 µg/3 oraz tlenki azotu z 40 na 20 µg/3. Pojawiły się również – nieobecne wcześniej – dobowe limity stężenia PM2,5: 25 µg/3. Podniesienie standardów czystości powietrza oznacza przede wszystkim konieczność przyspieszenia wymiany starych kotłów na węgiel i drewno, potocznie zwanych kopciuchami. Uży-

wanie takich kotłów jest szkodą nie tylko dla naszego zdrowia i środowiska, ale także i portfela. Nie czekajmy, wymieniamy.

Żyjmy bardziej ekologicznie

Na koniec warto wspomnieć o tym, że nie trzeba będzie walczyć ze skutkami zanieczyszczeń powietrza, jeśli tylko będziemy produkować ich znacznie mniej. Planeta jest w stanie poradzić sobie z zanieczyszczeniami pochodzenia naturalnego. Jednak to nieograniczona działalność człowieka i nieprzemysłane decyzje prowadzą do powstawania skutków, z którymi trudno walczyć. Należy zatem zacząć prowadzić bardziej ekologiczny tryb życia. Autobus lub rower zamiast samochodu, odpowiedni system grzewczy, dobrej jakości paliwo w piecu oraz większe powierzchnie terenów zielonych, szczególnie w miastach to nasz wkład w poprawę jakości powietrza, a co za tym idzie zdrowie i jakość życia.

CZUJKA W DOMU MOŻE URATOWAĆ TWOJE ŻYCIE JUŻ NIEBAWEM IV EDYCJA KONKURSU!

W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców powiatu iławskiego ogłaszamy konkurs „Czujka w domu może uratować Twoje życie”. Organizatorem przedsięwzięcia jest Starostwo Powiatowe w Iławie oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Iławie. Fundatorami nagród – czujek czadu, obok Starostwa Powiatowego w Iławie oraz Komendy Po-

wiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Iławie są AISKO Sp.J., Kidde, Bank Spółdzielczy w Iławie oraz Bank Spółdzielczy w Suszu.

Konkurs rozpocznie się 20 listopada i potrwa do 30 listopada 2024 roku.

Co trzeba zrobić, by wygrać czujkę?

Zasady są proste. Wystarczy zapoznać się z materiałem in-

formacyjnym na temat tlenku węgla, umieszczonym na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Iławie lub Komendy Powiatowej PSP w Iławie oraz na portalach społecznościowych organizatorów i prawidłowo odpowiedzieć na pytania ankiety, która będzie dostępna online od 20 - 30. 11. 2024 r. na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Iławie: www.powiat-ilawski.pl

Link do ankiety konkursowej: <https://powiat-ilawski.wdialogu.pl/konsultacje/ankieta/konkurs-czujka-w-domu-moze-uratowac-twoje-zycie,WG2G>

Czujka czadu to najprostszy sposób na zabezpieczenie domu przed zagrożeniem ze strony tlenku węgla, który jest gazem silnie trującym, bezbarwnym i bezwonym, zwanym „cichym zabójcą”. To małe urządzenie

wykrywa śmiertelne zagrożenia we wczesnej fazie i wydając sygnał dźwiękowy, ostrzega przed niebezpieczeństwem.

O wygranej uczestnicy zostaną poinformowani telefo-

nicznie i/lub mailowo. Więcej szczegółowych informacji znajdziecie w regulaminie konkursu, który pojawi się na stronie powiatu i straży.

Zapraszamy do udziału!!!

**Zarejestruj pojazd w wydłużonym czasie pracy
Wydziału Komunikacji
w Starostwie Powiatowym w Iławie.**

W każdą środę czynny jest do godz. 17:00.

Zachęcamy do umawiania się na wizytę za pośrednictwem internetu:

<https://bezkolejki.eu/spilawa>